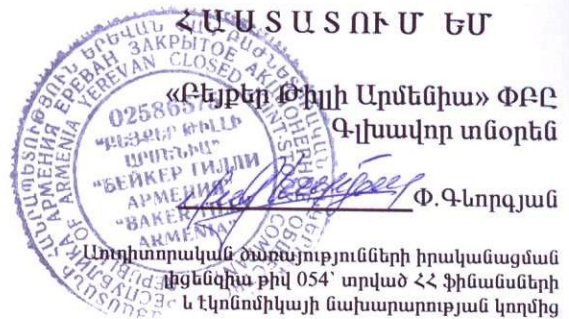

BAKER TILLY ARMENIA

22 Hanrapetutyan Street,
Area 16, 5th floor
0010 Yerevan
Republic of Armenia
Tel: +374(10) 582-487
Tel: +374(10) 582-478
Fax: +374(10) 562-404
www.bakertillyarmenia.com
Email: info@bakertillyarmenia.com

29 Ապրիլ 2011
N 011107

ԱՆԿԱՆ ԱՌԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենբրոկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության Բաժնետերերին

Մենք իրականացրել ենք «Արմենբրոկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ պարզաբանող ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար տնօրինության պատասխանատվությունը

Մույն հաշվետվությունների՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման միջազգային ստանդարտների համաձայն պատրաստման և արժանահավատ ներկայացման (ՖՀՆՄՍ) համար պատասխանատու է տնօրինությունը: Այդ պատասխանատվությունը ներառում է խաբեության կամ սխալի հետևանքում առաջացած էական խեղաթյուրումներ չպարունակող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և իրական ներկայացման նկատմամբ ներքին վերահսկողության մշակումը, կիրառումը և պահպանումը, պատշաճ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրությունը և կիրառումը, ինչպես նաև տվյալ հանգամանքներում ողջամիտ հաշվապահական գնահատումների կատարումը:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունը իրականացված աուդիտի հիման վրա սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ եզրակացություն արտահայտելն է: Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների համաձայն: Այս ստանդարտները պահանջում են, որպեսզի մենք պահպանենք էթիկայի կանոնները, և աուդիտը պլանավորենք և իրականացնենք այնպես, որպեսզի ձեռք բերենք բավարար երաշխիքներ, որ ֆինանսական հաշվետվությունները գերծ են էական խեղաթյուրումներից:

Աուդիտը ներառում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ աուդիտորական ապացույցների ձեռքբերմանն ուղղված ընթացակարգերի իրականացում: Ընթացակարգերի ընտրությունը հիմնված է աուդիտորի դատողությունների վրա, ներառյալ՝ խաբեության կամ սխալի հետևանքում ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը հաշվի է առնում «Արմենբրոկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և արժանահավատ ներկայացման ապահովմանն ուղղված ներքին վերահսկողությունը, ինչը թույլ է տալիս մշակել տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, սակայն ոչ «Արմենբրոկ» Բաց Բաժնետիրական Ընկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետության մասին կարծիք արտահայտելու նպատակով: Աուդիտը ներառում է կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության և տնօրինության կատարած հաշվապահական գնահատականների հիմնավորվածության, ինչպես նաև ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները պատշաճ և բավարար հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական եզրակացության համար:

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ
ԱՌԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Մեր կարծիքով 2010թ. ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով արժանահավատ են և տալիս են ճշմարիտ ու իրական պատկերը Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին, իսկ հաշվապահական հաշվառումը «Արմենբրոկ» ԲԲԸ-ում վարվում է «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի և ՖՀՆՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան:

Աուդիտոր

Մ.Սկրոչյան

Հավելված 1

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական
բանկի խորհրդի 2008 թվականի դեկտեմբերի 30-ի
թիվ 374-Ն որոշմամբ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի՝
2009 թվականի 24 փետրվարի թիվ 136 Ն հրամանով

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական
բանկի նախագահ՝

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարար՝

----- Արթուր Զավադյան
2009 թվականի հունվարի 13

----- Տիգրան Գավթյան
2009 թվականի -----

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ֆինանսական արդյունքների մասին (ձև 1)

Ներդրումային ընկերության անվանումը՝ ՄԵՆԲՐՈԿ ԲԲԸ

Ամսաթիվ՝ 31/12/10

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթա- գրություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված/չստուգված)
1	2	3	4
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	296,144	154,757
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	152,106	31,318
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		144,038	123,439
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	14,309	25,121
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4		8,394
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		14,309	16,727
Եկամուտ շահաբաժիններից	5	604	200
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	6	-26,182	17,377
Այլ գործառնական եկամուտներ	7	175	118
Գործառնական եկամուտներ		132,944	157,861
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներից	8		
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	78,348	71,506
Այլ գործառնական ծախսեր	10	8,310	6,317
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումներից զուտ շահույթ (վնաս)	11		
Շահույթը (վնասը) մինչև հարկումը		46,286	80,038
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	12	14,545	11,453
Շահույթը (վնասը) հարկումից հետո		31,741	68,585
Հաշվարկված շահաբաժիններ, այդ թվում՝ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով			
սովորական բաժնետոմսերի գծով			
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	13	0	0
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուրսացված շահույթ	13	0	0
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		31,741	68,585
Այդ թվում՝			
Մայր կազմակերպության բաժնեմաս		16,315	35,253
Փոքրամասնության բաժնեմաս		15,426	33,332

Ներդրումային ընկերության վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 17/01/11 Գլխավոր հաշվապահ _____

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
խորհրդի 2008 թվականի դեկտեմբերի 30-ի
քիվ 374-Ն որոշմամբ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների
նախարարի՝ 2009 թվականի 24 փետրվարի քիվ 136
Ն հրամանով

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
նախագահ՝

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների
նախարար՝

----- Արթուր Ջավադյան
2009 թվականի հունվարի 13

----- Տիգրան Դավթյան
2009 թվականի -----

ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՈՒ (ձև 2)

Ներդրումային ընկերության անվանումը՝ ՆԲԲՈՎ ԲԲԸ

Ամսաթիվ՝ 31/12/10

(հազար դրամ)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթա- գրություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակա-շրջան (ստուգված/ չստուգված)
	1	2	3	4
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	14	2,339	214
1.2	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	15	735,654	817,635
1.3	Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	16	23,142	23,198
1.4	Առևտրական նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	17	18,765	6,766
1.5	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	18	101,763	101,895
1.6	Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	19	3,104,583	1,450,456
1.7	Ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում	20		
1.8	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	21	19,709	7,498
1.9	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	22		
1.10	Այլ ակտիվներ	23	2,533	5,770
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		4,008,488	2,413,432
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24	2,763,094	1,150,354
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	25	51,120	
2.3	Առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություններ	26		
2.4	Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթեր	27		
2.5	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	28		
2.6	Պահուստներ	29		
2.7	Այլ պարտավորություններ	30	23,074	22,700
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		2,837,288	1,173,054
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	31	531,150	531,150
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	32	524,811	524,811
3.3	Պահուստներ՝	33	79,670	79,670
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		79,670	79,670
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ			
3.4	Չբաշխված շահույթ (վնաս)	34	35,569	104,747
3.5	Կապիտալի այլ տարրեր	35		
	Մայր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության բաժնեմաս			
	Ընդամենը՝ կապիտալ		1,171,200	1,240,378
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		4,008,488	2,413,432

Ներդրումային ընկերության վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 17/01/11 Գլխավոր հաշվապահ _____

Հավելված 3

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական
բանկի խորհրդի 2008 թվականի դեկտեմբերի 30-ի
թիվ 374-Ն որոշմամբ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի՝ 200
թվականի 24 փետրվարի թիվ 13 Ն հրամանով

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական
բանկի նախագահ՝

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարար՝

----- Արթուր Ջավադյան
2009 թվականի հունվարի 13

----- Տիգրան Դավթյան
2009 թվականի -----

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին (ձև 3)

Ներդրումային ընկերության անվանումը՝ ՖԵԲՐՈՎ ԲԲԸ

Ամսաթիվ՝ 31/12/10

(*հազար դրամ*)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ			Էմիսիան եկամուտ/վնաս	Պահուստներ			Զրաշխված շահույթ (վնաս)	Միջանկյալ շահութաբաժիններ	Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	Ընդամենը
	Կանոնադրական կապիտալ	Խոստ	Չուտ գումարը		Գլխավոր պահուստ	Վերագնահատումից պահուստներ*	Վերաչափումից տարբերություններ*				
Հոդվածներ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան (1 աղյուսակ)											
1. Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում առ 01 հունվարի 2009թ. (ստուգված/չստուգված)	531,150		531,150	524,811	79,670			36,162			1,171,793
1.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը											
2. Վերահաշվարկված մնացորդը	531,150		531,150	524,811	79,670			36,162			1,171,793
3. Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված եկամուտներ և ծախսեր, այդ թվում՝											
3.1. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատման պահուստների աճ կամ նվազում											
3.2. Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների և հեջավորման գործիքների իրական արժեքի վերաչափման պահուստների աճ կամ նվազում											
3.3. Հետաձգված հարկի ազդեցություն											
3.4. Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված այլ եկամուտներ և վնասներ											
4. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝											
4.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ											
4.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին											
5. Նախորդ տարվա (ժամանակաշրջանի) գուտ շահույթ (վնաս)								68,585			68,585
6. Բաշխված շահաբաժիններ											
7. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝											
7.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների աճ(նվազում)											
8. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝											
8.1. Մասնաճանաչումներ գլխավոր պահուստին											
8.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում											
8.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում											
8.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում											
8.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր											
9. Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 դեկտեմբերի 2009թ. (ստուգված/չստուգված)	531,150		531,150	524,811	79,670			104,747			1,240,378

Հաշվետու ժամանակաշրջան (II ստյուսակ)									
9.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և էական սխալների ճշգրտումը									
10. Վերահաշվարկված մնացորդը	531,150	531,150	524,811	79,670			104,747		1,240,378
11. Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված եկամուտներ և ծախսեր, այդ թվում՝									
11.1. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատման պահուստների աճ կամ նվազում									
11.2. Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվների և հեջավորման գործիքների իրական արժեքի վերաչափման պահուստների աճ կամ նվազում									
11.3. Հետաձգված հարկի ազդեցություն									
11.4. Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված այլ եկամուտներ և վնասներ									
12. Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝									
12.1. Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ									
12.2. Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փայերի) հաշվին									
13. Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)							31,741		31,741
14. Թաշխված շահաբաժիններ							-100,919		-100,919
15. Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝									
15.1. Որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ամանցյալ գործիքների աճ (նվազում)									
16. Ներքին շարժեր, այդ թվում՝									
16.1. Մասհանումներ գլխավոր պահուստին									
16.2. Գլխավոր պահուստի հաշվին կուտակված վնասի ծածկում									
16.3. Էմիսիոն վնասի ծածկում									
16.4. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում									
16.5. Սեփական կապիտալի այլ տարրերի ներքին շարժեր									
17. Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	531,150	531,150	524,811	79,670			35,569		1,171,200

Ներդրումային ընկերության վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն)

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 17/01/11 Գլխավոր հաշվապահ

Հավելված 4

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
խորհրդի 2008 թվականի դեկտեմբերի 30-ի
թիվ 374-Ն որոշմամբ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի՝ 20
թվականի 24 փետրվարի թիվ 136 Ն հրամանով

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի
նախագահ՝

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարար՝

----- Արթուր Ջավադյան
2009 թվականի հունվարի 13

----- Տիգրան Դավթյան
2009 թվականի -----

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև 4)

Ներդրումային ընկերության անվանումը՝ ՄԵՆԲԲՈԿ ԲԲԸ

Ամսաթիվ՝ 31/12/10

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրությու ն	Նախորդ ժամանակաշրջան x	Հաշվետու ժամանակաշրջան x
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը		-65,670	155,783
Ստացված տոկոսներ		79,150	221,700
Վճարված տոկոսներ		-29,601	-146,302
Ստացված կոմիսիոն գումարներ		25,911	12,711
Վճարված կոմիսիոն գումարներ		-8,394	
Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներից օգուտ			
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ (վնաս)		-4,124	-2,504
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ			
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ		-30,123	-36,085
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր		-98,489	106,263
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից		863,771	-10,605
Գործառնական ակտիվներում նվազում (ավելացում)		-283,886	-10,605
այդ թվում՝		-980	1,430
վարկերի և փոխառությունների նվազում (ավելացում)			
առևտրական նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերի նվազում (ավելացում)			-12,035
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների նվազում (ավելացում)			
այլ գործառնական ակտիվների նվազում (ավելացում)			
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)		1,148,637	
այդ թվում՝			
հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում (նվազում)			
այլ գործառնական պարտավորությունների նվազում (ավելացում)		1,148,637	
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև չահութահարկի վճարումը		798,101	145,178
Վճարված շահութահարկ		-4,526	-16,356
Ջուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		793,575	128,822

2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		x	x
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների նվազում (ավելացում)		-972,607	-1,596,017
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)		-564	
Բանկերում տեղաբաշխված ավանդների նվազում (ավելացում)			
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)		-2,996	-17,118
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		-2,996	-26,473
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում			9,355
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ներդրումային գործունեությունից		134,744	
Չուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից		x	x
Վճարված շահաբաժիններ			-100,919
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)			
Ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)			1,659,813
Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)			
Բաժնետերերի ներդրումները կանոնադրական կապիտալում			
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների ավելացում (նվազում)			
Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր այլ ֆինանսական գործունեությունից			
Չուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			1,558,894
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		6,534	-5,859
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)		-41,314	68,722
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի		51,388	10,074
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի		10,074	78,796

Ներդրումային ընկերության վարչության նախագահ
(գործադիր տնօրեն) _____
 Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը _____ 17/01/11
 Գլխավոր հաշվապահ _____

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի
թվականի _____-ի
թիվ ---- և որոշմամբ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների
նախարարի՝ 2008 թվականի ----- ի թիվ ---- և
հրամանով

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ՝

----- Արթուր Ջավադյան
2008 թվականի -----

Հայաստանի Հանրապետության
ֆինանսների նախարար՝

----- Տիգրան Դավթյան
2009 թվականի -----

ՏԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ձև 5)

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

«ԱՐՄԵՆԲՐՈԿ» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնական գործունեությունը ներդրումային ծառայությունների մատուցումն է: Ընկերությունը մատուցում է բոլոր տեսակի ներդրումային ծառայությունները, բացի արժեթղթերի փաթեթի կառավարումից:

Ընկերությունը հիմնադրվել է Հայաստանի հանրապետությունում, հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն, գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Ընկերության գործունեությունը վերահսկվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ): Ընկերությունը իր գործունեությունը իրականացնում է գլխամասային գրասենյակի միջոցով, որի հասցեն է ՀՀ, ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 32/1, թիվ 8 տարածք: Նշված հասցեն Ընկերության իրավաբանական հասցեն է:

Ընկերությունը գրանցվել և լիցենզավորվել է 04.11.2008թ-ին ՀՀ ԿԲ կողմից: Ընկերության գրանցման համարը և լիցենզիայի համարն է 10:

Ընկերության թողարկած բաժնետոմսերի 50 տոկոսից ավելի պատկանում է Իստինվեստոր Ընկերությանը: Վերջինս և Ընկերությունը միասին կազմում են խումբ:

Ընկերությունը խորհուրդ չունի:

Ընկերությունը տնօրինություն չունի: Ընկերության գործադիր մարմինը միանձնյա է և Ընկերության գլխավոր տնօրենն է Արամ Կայֆաջյանը:

31.12.2010թ-ի դրությամբ Ընկերության բաժնետերերի քանակը 37 է, որից 3-ը իրավաբանական անձինք են, իսկ 34-ը ֆիզիկական: Ընկերության բաժնետերերից միայն 7-ն են ՀՀ ռեզիդենտ:

Ընկերության նշանակալից մասնակիցներն են «Իստինվեստոր» և «Սակարոպել լիմիթիդ» ընկերությունները:

Ընկերության ղեկավարները վարձատրվում են համաձայն իրենց հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրերի՝ ամսեկան դրույքաչափով:

Արտաքին աուդիտին վճարումը կատարվում է համաձայն վերջինիս հետ կնքված պայմանագրի: Վճարման չափը հաստատվում է Ընկերության բաժնետերերի ժողովի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

1) ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը,

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

2) եկամտի և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը,

եկամտի և ծախսերի հիմնական տեսակները ճանաչվում են հաշվեգրման եղանակով:

3) արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը,

Արտարժույթի փոխարժեքից առաջացած եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտ և ծախս:

4) հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված),

Շահութահարկի գծով ծախսը (եկամուտը) բաղկացած է ընթացիկ հարկի գծով ծախսից և հետաձգված հարկի գծով ծախսից (եկամտից): Ընթացիկ հարկի գծով ծախսը ընթացիկ տարվա հարկվող շահույթից վճարման ենթակա շահութահարկն է և նախորդ տարիների ընթացիկ հարկի ճշգրտումներ: Հետաձգված հարկի գծով ծախսը (եկամուտը) հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդների փոփոխությունների արդյունքն է: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են, այնքանով, որքանով հավանական է ապագա ժամանակաշրջաններում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը, որի հաշվին կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները և հաջորդ ժամանակաշրջան տեղափոխվող հարկային վնասները:

5) ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը,

Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը իրականացվում է համաձայն ստանդարտ 32-ի և ստանդարտ 39-ի

6) դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (բացահայտում են այն քաղաքականությունը, որը կիրառվում է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների կազմը որոշելիս),

Ընկերության կողմից դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում դրամարկղում դրամական միջոցները և ցպահանջ ավանդները (դեպոզիտները):

7) առևտրական նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ,

Առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ՝ ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիլերային հավելագների (մարժաների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

8) վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ՝ կազմակերպության այն ֆինանսական ակտիվներ, որոնք՝ կազմակերպության կողմից տրամադրված փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր չեն, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ չեն, առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ չեն:

9) ռեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

ՌԵՊՈ պայմանագրով ստացված և տրված արժեթղթեր՝ ՌԵՊՈ պայմանագրերով ստացված արժեթղթերը հաշվառվում են արտահաշվեկշռում՝ որպես տրամադրված փոխառությունների ապահովություն: ՌԵՊՈ պայմանագրերով ստացված արժեթղթերի դիմաց վճարված գումարները հաշվառվում են որպես տրամադրված փոխառություններ: Դրանց գծով ստացվող տոկոսները հաշվեգրման հիմունքով ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ: ՌԵՊՈ պայմանագրերով տրված արժեթղթերը հաշվառվում են հաշվեկշռում՝ իրենց բնույթին համապատասխան: ՌԵՊՈ պայմանագրերով տրված արժեթղթերի դիմաց ստացված գումարները հաշվառվում են որպես ստացված փոխառություններ: Դրանց գծով վճարվող տոկոսները հաշվեգրման հիմունքով ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ծախս:

10) տոկոսների հաշվեգրման դադարեցումը,

Գործող պայմանագրերի շրջանակներում տոկոսների հաշվեգրումը դադարում է, երբ կա բավարար հիմք կարծելու, որ դրանք չեն հավաքագրվի:

11) մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումն իրականացվում է ամորտիզացված արժեքով:

12) հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցի միավորը, որպես ակտիվ, հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով:

Անհրաժեշտության դեպքում ընկերությունը իրեն իրավունք է վերապահում, ելնելով հիմնական միջոցի իրական արժեքը հաշվեկշռային արժեքից էականորեն տարբերվելու հանգամանքից, հաշվառել վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատումից արժեքի աճը կամ նվազումը հաշվապահորեն ձևակերպվում են 16 ստանդարտի 35, 36, 37, 38 կետերի համապատասխան:

Հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության ընթացքում դրանց մաշվածության գումարը պարբերաբար բաշխվում է և ճանաչվում է որպես ծախս: Ամորտիզացիոն մասհանումները կատարվում են ելնելով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված նվազագույն ժամկետներից:

Ընկերությունում կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցների միավորի օգտակար ծառայությունը կարող է պարբերաբար վերանայվել:

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես չափվում են սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարը պարբերաբար բաշխվում է օգտակար ծառայության ընթացքում: Ամորտիզացիայի հաշվարկի համար կիրառվում է գծային մեթոդը և յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված ամորտիզացիայի գումարը ճանաչվում է ծախս:

Ոչ նյութական ակտիվները ամորտիզացվում են 10 տարվա ընթացքում, եթե նրանց գործողության ժամկետ սահմանված չէ: Գործողության կոնկրետ ժամկետներ ունենալու դեպքում ամորտիզացիան կատարվում է նշված ժամկետների հաշվարկով:

13) հաճախորդների միջոցներ

Հաճախորդի միջոցները հաշվառվում են հետհաշվեկշռային հաշիվներով և չեն արտացոլվում ընկերության հաշվեկշռում:

14) տարբերակումն այն գործառնությունների և իրադարձությունների, որոնք հանգեցնում են հաշվեկշռում ակտիվների և պարտավորությունների ճանաչմանը, այն գործառնություններից և իրադարձություններից, որոնք առաջացնում են միայն պայմանական դեպքեր և պայմանավորվածություններ

Պայմանական պարտավորություն՝

- հնարավոր պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, որի գոյությունը հաստատվելու է միայն մեկ կամ ավելի ապագա անորոշ դեպքերի տեղի ունենալով կամ չուներենալով, որոնք ամբողջովին չեն վերահսկվում կազմակերպության կողմից, կամ

- ներկա պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, որը սակայն չի ճանաչվում հետևյալ պատճառներով. հավանական չէ, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք կամ պարտականության գումարը չի կարող չափվել բավարար արժանահավատությամբ,

Պայմանական ակտիվ՝ հնարավոր ակտիվ՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, որի գոյությունը հաստատվելու է միայն մեկ կամ ավելի ապագա անորոշ դեպքերի տեղի ունենալով կամ չուներենալով, որոնք ամբողջովին չեն վերահսկվում կազմակերպության կողմից:

15) կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Ընկերության բաժնեմասերի անվանական արժեքների հանրագումարը դասակարգվում է որպես կանոնադրական կապիտալ: Եթե նոր բաժնեմասերի վաճառքի արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնեմասերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար կամ էմիսիոն եկամուտ (հակառակ դեպքում՝ որպես զեղչ):

16) փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքը որոշվում է ընկերության գլխավոր տնօրենի կողմից՝ ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակի ամենօրյա ուսումնասիրությունների հիման վրա:

17) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվանցումը

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և զուտ գումարը բացահայտվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու ճանաչված գումարները և կա մտադրություն վերջնահաշվարկն իրականացնել զուտ հիմքով, կամ իրացնել ակտիվն ու մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

18) ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումները

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը կատարվում է այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական գնահատականներում փոփոխություն և վերադասակարգման արդյունքում ֆինանսական հաշվետվությունները կլինեն առավել արժանավատ:

Ծանոթագրություն 3. «Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ներդրված ավանդներից	48130	48762
Տոկոսային եկամուտներ արժեթղթերից	247659	105567
Տոկոսային եկամուտներ տրված վարկերից (փոխառություններից)	325	366
Տոկոսային եկամուտներ ռեպո համաձայնագրերից		12
Տոկոսային եկամուտներ սվոպից		
Այլ տոկոսային եկամուտներ	30	50
Ընդամենը	296144	154757

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
------------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

	Ը	
Տոկոսային ծախսեր ներգրավված փոխառությունների և ստացված վարկերի դիմաց	2059	89
Տոկոսային ծախսեր ռեպո համաձայնագրերի գծով	150047	31229
Տոկոսային ծախսեր սվոպի գծով		
Տոկոսային ծախսեր ներդրումային ընկերությունների կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց		
Տոկոսային ծախսեր ՀՀ կառավարության և այլ պետությունների կառավարությունների նկատմամբ պարտավորությունների դիմաց և այլ տոկոսային ծախսեր		
Ընդամենը	152106	31318
Ձուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	144038	123439

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան Ը	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արժեթղթերի փաթեթի կառավարման գծով միջնորդավճարներից		
Արժեթղթերով գործարքներից միջնորդավճարներից	1917	1534
Խորհրդատվական ծառայությունների գծով միջնորդավճարներից	6197	5270
Արժեթղթերի տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարներից		18103
Պահառության գործունեությունից		
Այլ ներդրումային ծառայությունների գծով միջնորդավճարներից		
Այլ միջնորդավճարներ	6195	214
Ընդամենը	14309	25121

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
-----------------------------------	---------------------------------

Միջնորդավճարների գծով ծախսեր

8394

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ

14309

16727

* Եթե այս տողը էականորեն մեծ է, ապա բացահայտվում են եկամտի գոյացման աղբյուրները:

Ծանոթագրություն 5. «Եկամուտ չահաբաժիններ»

Շահաբաժիններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սովորական բաժնետոմսերի գծով հայտարարված շահաբաժիններ		
Սովորական բաժնետոմսերի գծով վճարված շահաբաժիններ	604	200
Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով հայտարարված շահաբաժիններ		
Արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով վճարված շահաբաժիններ		

Ծանոթագրություն 6. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»**Առևտրական նպատակներով պահվող
ներդրումներից**

Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
-----------------------------------	---------------------------------

Առևտրական նպատակներով պահվող
ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ
եկամուտ

39

11

Առևտրական նպատակներով պահվող
ներդրումների իրական արժեքի
փոփոխությունից զուտ եկամուտ

(210)

(4889)

Ընդամենը**(171)****(4878)**

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առու վաճառքից զուտ եկամուտ		142
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	(127)	(46)
Ընդամենը	(127)	96

Արտարժույթային գործառնություններից

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	3115	(4749)
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(26705)	28619
Այլ զուտ եկամուտ	(2294)	(1711)
Ընդամենը	(25884)	22159
Ընդամենը զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	(26182)	17377

Ծանոթագրություն 7. «Այլ գործառնական եկամուտ»**Այլ գործառնական եկամուտ**

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ		

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ Արտասովոր եկամուտներ*		
Այլ եկամուտներ**	175	118
ԸՆդամենը	175	118

Ծանոթագրություն 9. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջա ն	Նախորդ ժամանակաշրջա ն
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	42942	37467
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	3923	3163
Գործուղման և ուսուցման գծով ծախսեր	4174	5605
Անձնակազմի այլ ծախսեր	461	
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	13489	12467
Ներդրումային ընկերության շենքի և սարքավորումների, փոխադրամիջոցների տեխնիկական սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	3119	2514
Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	600	600
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	1334	1562
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	2310	1421
Տրանսպորտային ծախսեր		
Չփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր	2395	2232
Այլ վարչական ծախսեր	3601	4475
	78348	71506

Ընդամենը

Կազմակերպությունում աշխատում են 14 հոգի, միջին աշխատավարձը կազմում է 253774 ՀՀ դրամ:

Ծանոթագրություն 10. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Այլ գործառնական ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հասարակական կապերի գծով ծախսեր	821	3491
Հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ծախսեր	4341	2475
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	568	351
Այլ ծախսեր	2580	
Ընդամենը	8310	6317

Ծանոթագրություն 12. «Շահութահարկի գծով ծախս»

Շահութահարկի գծով ծախս	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	14545	11266
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները		187
Հետաձգված հարկի գծով ծախս		
Ընդամենը	14545	11453

Ծանոթագրություն 13. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	31741	68585
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	( )	( )
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	31741	68585
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	531150	531150
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.06	0.13
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուսրացված շահույթ	0.06	0.13

Ծանոթագրություն 14 «Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում»

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ և վճարային փաստաթղթեր	2339	214
Կանոնադրական կապիտալի կուտակման հաշիվ ՀՀ կենտրոնական բանկում		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ կենտրոնական բանկում		
Հաշվեգրված տոկոսներ		

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ
կենտրոնական բանկում

**ՀՀ բանկերում հաշվարկային հաշիվների մնացորդները՝
Հաշվետու ժամանակաշրջանում 76 457 հազ. դրամ
Նախորդ ժամանակաշրջանում 9 924 հազ. դրամ**

**Ծանոթագրություն 15. «Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական
կազմակերպությունների նկատմամբ»**

Ընթացիկ հաշիվներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան Ը	Նախորդ ժամանակաշրջան Ը
ՀՀ բանկերում	76457	9860
Այլ բանկերում		
Դեպոնացված հաշիվներ բանկերում		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	76457	9860

Վարկեր (տրամադրված փոխառություններ) և
ավանդներ, այլ պահանջներ

ՀՀ ԿԲ-ում՝

վարկեր (տրամադրված փոխառություններ) և
ավանդներ
ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր
այլ

Բանկերում՝

վարկեր (տրամադրված փոխառություններ) և
ավանդներ
ռեպո (հետզնման) համաձայնագրեր
արժեթղթերի փաթեթի կառավարում
այլ

**Ներդրումային և այլ ֆինանսական
կազմակերպություններում**

վարկեր (տրամադրված փոխառություններ) և
ավանդներ
ռեպո (հետզնման) համաձայնագրեր
արժեթղթերի փաթեթի կառավարում
այլ

656431 804007

Հաշվեգրված տոկոսներ	2766	3768
Ընդամենը	659197	807775
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 8)	( )	( )
Զուտ պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	735654	817635

Ծանոթագրություն 16. «Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ»

Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր և տրամադրված փոխառություններ, այդ թվում՝	4150	5580
ՀՀ Կառավարությանը ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին հիփոթեքային ռեպո (հետգնման) համաձայնագրեր արժեթղթերի փաթեթի կառավարում այլ*	15747	15747
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	88	75
Այլ պահանջներ	3157	1796
Ընդամենը պահանջներ	23142	23198
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջների հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
Ընդամենը զուտ պահանջներ	23142	23198

*Այլ հոդվածում ներառված է 1906 հաշվի մնացորդը, այն է արժեթղթի տեղաբաշխման գծով ռեզիդենտներից ստացվելիք միջնորդավճարները :

Հաճախորդների նկատմամբ պահանջների վերլուծությունը ըստ ռեզիդենտության	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամա-նակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	23054	100%	23198	100%
ԲաաՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ				
ԲԲԲ-/ԲաաՅ/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ				
Հաշվեզրված տոկոսներ	88	100%		
Ընդամենը	23142		23198	

Ծանոթագրություն 17. «Առևտրական նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր

Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
-------------------------------	-----------------------------

ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝

գանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

ԲԲԲ- (ԲաաՅ) և բարձր վարկանիշ ունեցող

երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝

գանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

ԲԲԲ- (Բաա3) -ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր

գանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

Ընդամենը պետական արժեթղթեր

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
կապիտալի գործիքներ
այլ

Հայաստանի Հանրապետության

կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
կապիտալի գործիքներ
այլ

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
կապիտալի գործիքներ
այլ

	6937		6766
	6937		6766

Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ ժամանակաշրջան	
<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող

թողարկողի

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
կապիտալի գործիքներ

այլ

**ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ
վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
թողարկողի**

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
կապիտալի գործիքներ

այլ

11828

11828

**Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական
առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթեր**

18765

6766

**Ընդամենը առևտրական նպատակով
պահվող արժեթղթեր**

**Առևտրական նպատակով պահվող այլ
ֆինանսական ակտիվներ**

**Վարկեր (տրամադրված փոխառություններ),
դեբիտորական պարտքեր**

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող
վարկառուների
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ
վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
վարկառուների

Հիփոթեք

Սպառողական վարկեր (տրամադրված
փոխառություններ)

Այլ

Ածանցյալ գործիքներ

Ֆյուչերս

Ֆորվարդ

օպցիոն

սվոպ

այլ

Ընդամենը

18765

6766

**Ընդամենը առևտրական նպատակով
պահվող ֆինանսական ակտիվներ**

Ծանոթագրություն 18. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջա ն	Նախորդ ժամանակաշրջա ն																
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ																		
ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ																		
ԲԲ+/Բա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր այլ																		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր																		
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="941 1260 1088 1323"><i>ցուցակված</i></th> <th data-bbox="1088 1260 1218 1323"><i>չցուցակ- ված</i></th> <th data-bbox="1218 1260 1364 1323"><i>ցուցակվ ած</i></th> <th data-bbox="1364 1260 1534 1323"><i>չցուցակ- ված</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="941 1323 1088 1816">Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ կապիտալի գործիքներ այլ</td> <td data-bbox="1088 1323 1218 1816"></td> <td data-bbox="1218 1323 1364 1816"></td> <td data-bbox="1364 1323 1534 1816"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="941 1816 1088 1957">Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ կապիտալի գործիքներ այլ</td> <td data-bbox="1088 1816 1218 1957">2960</td> <td data-bbox="1218 1816 1364 1957">2907</td> <td data-bbox="1364 1816 1534 1957"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="941 1957 1088 2026">ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի</td> <td data-bbox="1088 1957 1218 2026"></td> <td data-bbox="1218 1957 1364 2026"></td> <td data-bbox="1364 1957 1534 2026"></td> </tr> </tbody> </table>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակ- ված</i>	<i>ցուցակվ ած</i>	<i>չցուցակ- ված</i>	Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ կապիտալի գործիքներ այլ				Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ կապիտալի գործիքներ այլ	2960	2907		ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակ- ված</i>	<i>ցուցակվ ած</i>	<i>չցուցակ- ված</i>															
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ կապիտալի գործիքներ այլ																		
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ կապիտալի գործիքներ այլ	2960	2907																
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի																		

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
կապիտալի գործիքներ
այլ

970	97833	1156	97832
-----	-------	------	-------

101763		101895	
---------------	--	---------------	--

Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

**Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող
թողարկողի**

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
կապիտալի գործիքներ
այլ

<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>	<i>ցուցակված</i>	<i>չցուցակված</i>
------------------	-------------------	------------------	-------------------

**ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող,
այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ
չունեցող թողարկողի**

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
կապիտալի գործիքներ
այլ

**Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական
արժեթղթեր**

101763	101895
---------------	---------------

**Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի
արժեթղթեր**

**Վաճառքի համար մատչելի այլ ֆինանսական
ակտիվներ**

**վարկեր (տրամադրված փոխառություններ),
ֆակտորինգ, դեբիտորական պարտքեր**

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող
վարկառուների
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ
վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող
վարկառուների
Հիփոթեք
Սպառողական վարկեր (փոխառություններ)
Այլ

Ընդամենը

**Ընդամենը վաճառքի համար նատչելի
Ֆինանսական ակտիվներ**

101763

101895

Ծանոթագրություն 19. «Մինչև նարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Պետական արժեթղթեր

**Հաշվետու
ժամանակաշրջա
ն**

**Նախորդ
ժամանակաշրջա
ն**

ՀՀ պետական պարտատոմսեր, այդ թվում՝

2904277

1277129

գանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

2904277

1277129

ԲԲԲ-/Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող

երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝

գանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, ինչպես

նաև վարկանիշ չունեցող երկրների

պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝

գանձապետական պարտատոմսեր
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր
այլ

Հաշվեգրված տոկոսներ

51050

2955327

1277129

Ընդամենը պետական արժեթղթեր

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր

ցուցակված

*չցուցակ-
ված*

*ցուցակվ
ած*

*չցուցակ-
ված*

Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող

թողարկողի, այդ թվում՝

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային սերտիֆիկատ
այլ

Հայաստանի Հանրապետության

կենտրոնական բանկի կողմից «Գ -» և

բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի,

այդ թվում՝

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ

61833

85750

կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
այլ
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող,

**այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ
չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝**

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր

75000

75000

այլ

Չաշվեգրված տոկոսներ

12423

12577

149256

173327

Ընդամենը

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր

**Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող
թողարկողի, այդ թվում՝**

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր

այլ

**ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող,
այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ**

չունեցող թողարկողի, այդ թվում՝

երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ
կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ
ավանդային հավաստագրեր

այլ

Չաշվեգրված տոկոսներ

Ընդամենը

ցուցակված

*չցուցակ-
ված*

*ցուցակվ
ած*

*չցուցակ-
ված*

**Մինչև մարման ժամկետը պահվող
ներդրումների արժեզրկում (հնարավոր
կորուստների պահուստ) (ծանոթ. 7)**

(

)

(

)

**Ջուտ ներդրումներ մինչև մարման ժամկետը
պահվող ֆինանսական ակտիվներում**

3104583

1450456

2235221 հազ. դրամի պետական պարտատոմսերը ռեպո համաձայնագրերով
վաճառված են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերին :

Ծանոթագրություն 21. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա - միջոցներ	Այլ հիմն. միջոցներ	Հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Վարձակ. հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Արդյունք
Ակզբնական արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	-	4132	-	11520	-	-	15652
Ավելացում	-	1432	22224	1417	-	-	25073
Օտարում	( )	( )	(9352)	( )	( )	( )	(9352)
Վերագնահատում*							
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից նաշվածության ճշգրտում	-		-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	-	5564	12872	12937	-	-	31373
Կուտակված նաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	-	3502	-	6787	-	-	10289
Ավելացում		1347	858	2136			4341
Օտարում	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Վերագնահատումից նաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	-	4849	858	8923	-	-	14630
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	-	715	12014	4014	-	-	16743
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	-	630	-	4733	-	-	5363

Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համա- կարգչա- յին ծրագրե- ր	Լիցենզի- ա-ներ և վստա- հագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութակա ն ակտիվնե ր	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կապ. ներդ.	Ընդդրույն
Ակզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4320	-	-	222	-	4542
Ավելացում	1400					1400
Օտարում	( )	( )	( )		( )	( )
Վերագնահատում*						
Արժեզրկում	-	-	-		-	-
Վերագնահատումից նաշվածության ճշգրտում	-	-	-		-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	5720	-	-	222	-	5942
Կուտակված նաշվածություն						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	2186	-	-	222	-	2408
Ավելացում	568					568
Օտարում	( )	( )	( )		( )	( )
Վերագնահատումից նաշվածության ճշգրտում	-	-	-		-	-
Արժեզրկում	-	-	-		-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2754	-	-	222	-	2976
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2966	-	-	0	-	2966
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2134	-	-	0	-	2134

Ծանոթագրություն 23. «Այլ ակտիվներ»

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով		1992
Կանխավճարներ աշխատակիցներին		
Կանխավճարներ մատակարարներին	97	
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով		4
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	2436	3774
Ընդամենը	2533	5770
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 8)	( )	( )
Ընդամենը		
Այլ ակտիվներ	2533	5770
Պահեստ		
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ		
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր		
Հեջավորման անհամընդհանուր գործիքներ		
Այլ ակտիվներ		
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2533	5770

Ծանոթագրություն 24. «Պարտավորությունների բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Ներգրավված փոխառություններ և ավանդներ, այլ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ կենտրոնական բանկ		
ավանդներ և փոխառություններ ռեպո համաձայնագրեր այլ		
ՀՀ բանկեր		
ավանդներ և փոխառություններ ռեպո համաձայնագրեր այլ	2757632	1148637
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
ավանդներ և փոխառություններ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
ավանդներ և փոխառություններ ռեպո համաձայնագրեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ	5462	1717
Ընդամենը	2763094	1150354
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
ավանդներ և փոխառություններ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը		
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	2763094	1150354

Ծանոթագրություն 29. «Պահուստներ»

Ներդրումային ընկերության ղեկավարությունը հավաստիացնում է, որ ներդրումային ընկերությունը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Ներդրումային ընկերության ղեկավարությունը հավաստիացնում է, որ ընկերությունն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Ծանոթագրություն 30. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջա ն	Նախորդ ժամանակաշրջա ն
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	6919	7081
շահութահարկի գծով	5115	6927
ԱԱՀ-ի գծով	235	154
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	934	
սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	635	
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով		
Կրեդիտորական պարտքեր	653	15619
մատակարարների նկատմամբ		
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով		
Այլ պարտավորություններ	15502	
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	23074	22700

Ծանոթագրություն 31. «Կանոնադրական կապիտալ»

1) ներդրումային ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 531 150,0 հազ. ՀՀ դրամ

2) ներդրումային ընկերության թողարկած և տեղաբաշխած սովորական բաժնետոմսերի քանակը 531 150 հատ է, յուրաքանչյուրը 1,0 հազ. ՀՀ դրամ անվանական արժեքով,

3) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներդրումային ընկերության նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Նշանակալից մասնակցի անունը, ազգանունը/անվանումը	Ներդրումային ընկերությունում ունեցած մասնակցության գումարը	Ներդրումային ընկերությունում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Իստինվեստոր LSԴ Սակարոպեւ Լիմիթեդ	273000000 133333	51.3979% 25.1027%	Ներդրումներ Ներդրումներ

Ծանոթագրություն 36. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Կազմակերպությունը հաշվետու եռամսյակում ղեկավարներին մատուցել է բրոքերային և պահառության ծառայություններ, որոնք իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններով :

3.1 Ծանոթագրություն 37. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ընկերության գործունեությունը առնչվում է հետևյալ ֆինանսական ռիսկերի հետ:

1. վարկային (պարտքային) ռիսկ,
2. շուկայական ռիսկ.
գնային ռիսկ,
տոկոսային ռիսկ,
արժույթային ռիսկ,

3. իրացվելիության ռիսկ:

Ընկերության գործունեությանը հետ կապված ռիսկերը կառավարելու նպատակով Ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարի և գլխավոր տնօրենի համատեղ որոշմամբ հաստատվել են ընկերության գործունեության հետևյալ տնտեսական նորմատիվներ.

1. կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափ - 1 մլն. դրամ,
2. ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ - 300 մլն. դրամ,
3. ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն (կապիտալի համարժեքության նորմատիվ) – 12%,
4. բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն – 15%,
5. բարձր իրացվելի ակտիվների և ընթացիկ պարտավորությունների միջև սահմանային հարաբերակցություն – 60%,
6. մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափ - ընդհանուր կապիտալի 20%,
7. բոլոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափ - ընդհանուր կապիտալի 500%,
8. մեկ պարտատիրոջ գծով ռիսկի առավելագույն չափ - ընդհանուր կապիտալի 20%,

9. բոլոր պարտատերերի գծով ռիսկի առավելագույն չափ - ընդհանուր կապիտալի 500%,
 10. արտարժեքային համախառն դիրքի առավելագույն մեծություն - ընդհանուր կապիտալի 80%:

Քացի կանոնադրական կապիտալի և ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափերի և կապիտալի համարժեքության նորմատիվից, մյուս բոլոր նորմատիվները հաշվարկվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ:

Ընկերությունը պետք է յուրաքանչյուր ամսվա միջին օրական հաշվարկով ապահովի կանոնադրական կապիտալի և ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափերը, և կապիտալի համարժեքության նորմատիվը:

Կանոնադրական կապիտալի և ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափերի և կապիտալի համարժեքության նորմատիվի հաշվարկն իրականացնում է մինչև յուրաքանչյուր ամսվան հաջորդող ամսվա 7-րդ աշխատանքային օրը:

Մյուս նորմատիվների հաշվարկը իրականացնում է մինչև յուրաքանչյուր ամսվան հաջորդող ամսվա 10-րդ աշխատանքային օրը:

Ընկերության ընդհանուր կապիտալի մեծությունը և կապիտալի համարժեքության նորմատիվը հաշվարկվում են Կենտրոնական բանկի կողմից հաստատված «Ներդրումային ընկերությունների հիմնական տնտեսական նորմատիվները, դրանց սահմանաչափերը, հաշվարկման կարգը, հաշվարկում մասնակցող տարրերի կազմը, սահմանված տնտեսական նորմատիվների խախտումների չափը» կանոնակարգ 4/02-ով (այսուհետ՝ կանոնակարգ 4/02) սահմանված կարգով:

Մյուս նորմատիվների հաշվարկը իրականացնում է Ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարի և գլխավոր տնօրենի համատեղ որոշմամբ հաստատված կարգով:

3.37.1 Պարտքային ռիսկ

վարկային (պարտքային) ռիսկը գործընկերոջ կողմից իր ստանձնած պարտավորությունները (այդ թվում թողարկած արժեթղթերի գծով) ժամանակին և լրիվությամբ չկատարելու ռիսկն է, որը գնահատվում է պարտքի և տոկոսային վճարումների ընդհանուր գումարով,

վարկային ռիսկը հաշվարկելիս հաշվի են առնվում ներդրումային ընկերության ակտիվները, բացառությամբ կանոնակարգ 4/02ի 15-րդ կետի համաձայն՝ ներդրումային ընկերության հիմնական կապիտալից նվազեցվող ակտիվների, արտահաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունները և արտահաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունները:

վարկային ռիսկը հաշվարկելիս՝ Ընկերության ակտիվները, հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունները և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունները ծախսերի հաշվին ձևավորված իրենց համապատասխան հնարավոր կորուստների պահուստի գումարների չափով նվազեցվելուց հետո կշռվում են համապատասխան ռիսկի կշիռներով, որոնք սահմանված են կանոնակարգ 4/02-ով:

Կապիտալի համարժեքության նորմատիվի հաշվարկում ընդգրկելու նպատակով վարկային ռիսկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$V = (V_1 + V_2 + \dots + V_n) / N,$$

որտեղ՝

V - վարկային ռիսկն է՝ ամսվա միջին օրական հաշվարկով,

$V_1, V_2, \dots, V_n$ - վարկային ռիսկն է՝ ըստ օրերի,

N - հաշվետու ամսվա օրերի թիվն է:

Յուրաքանչյուր օրվա վարկային ռիսկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$V = (U_1 \cdot \Gamma_1) \cdot N_1 + (U_2 \cdot \Gamma_2) \cdot N_2 + \dots + (U_7 \cdot \Gamma_7) \cdot N_7,$$

որտեղ՝

$U_1, U_2, \dots, U_7$ -ը Ընկերության ակտիվների (բացառությամբ այն ակտիվների, որոնք պակասեցվում են հիմնական կապիտալից), հետհաշվեկշռային պայմանական

պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների հանրագումարն են՝ խմբավորված ըստ ռիսկի միևնույն կշիռների,

Պ₁, Պ₂, ..., Պ₇-ը համապատասխան ակտիվների, հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստների հանրագումարն են՝ խմբավորված ըստ ռիսկի միևնույն կշիռների,

Ռ₁, Ռ₂, ..., Ռ₇-ը համապատասխան ակտիվների ռիսկի կշիռներն են:

Վարկային ռիսկի հաշվարկում ընդգրկելու նպատակով հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների նկատմամբ կիրառվում են կանոնակարգ 4/02-ով սահմանված վարկային ռիսկի փոխարկման գործոնները (ՎՌՓԳ): Հետհաշվեկշռային հոդվածները պահուստի չափով նվազեցնելուց հետո ՎՌՓԳ-ների միջոցով վերածվում են հաշվեկշռային վարկային ռիսկի, որից հետո կշռվում են ռիսկի համապատասխան կշիռներով:

Վարկային ռիսկի հաշվարկի ընթացքում կանոնակարգ 4/02-ով սահմանված դեպքերում և կարգով կիրառվում են վարկային ռիսկի զսպման մեխանիզմները (ՎՌՁՄ-ները): ՎՌՁՄ-ն հնարավորություն է տալիս ճշգրտել ներդրումային ընկերության վարկային ռիսկի գնահատականը, եթե առկա են վարկային ռիսկը ճշգրտող գործոններ: ՎՌՁՄ-ի կիրառման արդյունքում պահանջի ապահովված մասը ստանում է ապահովվածության կամ ապահովվածություն տրամադրող անձի ռիսկի կշիռը, իսկ չապահովված մասը՝ փոխառուի/գործիքի ռիսկի կշիռը:

2010թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության պարտքային ռիսկի մակարդակը կազմում է 565684 հազ. դրամ:

Բոլոր պարտավորությունները կենտրոնացված են ՀՀ-ում, իսկ ակտիվներից 3259 հազ. դրամի ակտիվ գտնվում է Ռուսաստանի Դաշնությունում :

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով վնասներ կրելու ռիսկն է: Այն կազմված է երեք բաղադրիչներից՝ տոկոսային, արժույթային և գնային ռիսկերից:

Արտարժույթի ռիսկ

Արժույթային ռիսկը արժույթային փոխարժեքի անբարենպաստ փոփոխության ռիսկն է, որն իր մեջ ներառում է փոխարժեքների, դրանց տատանողականության փոփոխության, տարբեր փոխարժեքների միջև հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը:

Ակտիվները կամ պարտավորությունները պարունակում են արտարժույթային ռիսկ, երբ դրանց մեծությունները, դրանց գծով ստացվելիք կամ վճարվելիք գումարները դրամային արտահայտությամբ ժամանակի ընթացքում կարող են փոփոխվել արտարժույթի՝ Հայաստանի Հանրապետության դրամի նկատմամբ փոխարժեքի փոփոխությամբ պայմանավորված:

Արտարժույթային դիրքը Ընկերության արտարժույթային ռիսկ պարունակող ակտիվների և արտարժույթային ռիսկ պարունակող պարտավորությունների միջև եղած տարբերությունն է: Արտարժույթային դիրքերը սահմանվում են՝

- ա. երկար, եթե տարբերությունը մեծ է զրոյից,
- բ. կարճ, եթե տարբերությունը փոքր է զրոյից,
- գ. փակ, եթե տարբերությունը հավասար է զրոյի:

Արտարժութային առավելագույն դիրքը ներքոհիշյալ մեծությունների հանրագումարն է.

1) արտարժութային երկար դիրքերի հանրագումարի և արտարժութային կարճ դիրքերի հանրագումարի բացարձակ մեծություններից առավելագույն մեծություն,

2) թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորների բաց դիրքերի բացարձակ մեծությունների հանրագումար:

Արտարժութային դիրքի հաշվարկն իրականացվում է արտարժույթների առանձին տեսակներով:

Արտարժութային դիրքերի հաշվարկում չեն ընդգրկվում արտարժութային ռիսկ պարունակող այն ակտիվները, որոնք նվազեցվում են հիմնական կապիտալի հաշվարկից:

Արտարժութային դիրքերը հաշվարկվում են յուրաքանչյուր օրվա դրությամբ և արտահայտվում են Հայաստանի Հանրապետության դրամով:

Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև սահմանային հարաբերակցության նորմատիվի հաշվարկում ընդգրկելու նպատակով արտարժութային ռիսկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

ԱՌ = առավելագույն (ԱԱԴ1, ԱԱԴ2, ..., ԱԱԴՆ) որտեղ՝

ԱՌ-արտարժութային ռիսկն է,

ԱԱԴ1, ԱԱԴ2, ..., ԱԱԴՆ - արտարժութային առավելագույն դիրքի 12 տոկոսն է՝ ըստ հաշվետու ամսվա օրերի,

«Ն» - հաշվետու ամսվա օրերի թիվն է:

2010թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության արտարժութային ռիսկի մակարդակը կազմում է 74284 հազ. դրամ:

Հաշվետու ժամանակաշրջան.

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	2339			2339
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	117883	617602	169	735654
Առևտրական նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	18765			18765
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	23142			23142
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	101763			101763
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	3104583			3104583
Այլ	1274	1118	141	2533
Ընդամենը ակտիվներ	3369749	618720	310	3988779
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2763094			2763094
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	51120			51120
Այլ պարտավորություններ	23074			23074
Ընդամենը պարտավորություններ	2837288			2837288

Զուտ դիրք	532461	618720	310
-----------	--------	--------	-----

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան.

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ	II խմբի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	214			214
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	40875	776760		817635
Առևտրական նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	6766			6766
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	23198			23198
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	101895			101895
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆին. ակտիվներ	1450456			1450456
Այլ	1997	3490	283	5770
Ընդամենը ակտիվներ	1625401	780250	283	2405934
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1150354			1150354
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Այլ պարտավորություններ	22700			22700
Ընդամենը պարտավորություններ	1173054			1173054
Զուտ դիրք	452347	780250	283	

* Ներկայացվում է «I խմբի արտարժույթի» կազմը: Արտարժույթի առաջին խմբի մեջ մտնում են ՍԴԴ-ը, ՍԴԴ-ի զամբյուղի մեջ մտնող արտարժույթները (ԱՄՆ-ի դոլարը, եվրոն, ճապոնական իենը և անգլիական ֆունտ ստեռլինգը), շվեյցարական ֆրանկը, կանադական դոլարը, շվեդական կրոնը, դանիական կրոնը, ավստրալիական դոլարը և բանկային ոսկին:

** Ներկայացվում է «II խմբի արտարժույթի» կազմը: Արտարժույթի երկրորդ խմբի մեջ մտնում են այլ արտարժույթները:

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսային ռիսկը փոխառու կապիտալի շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների ռիսկն է, որը իր մեջ ներառում է տոկոսադրույթների փոփոխության, եկամտաբերության կորի տեսքի փոփոխության, տոկոսադրույթների տատանողականության փոփոխության, տարբեր տոկոսադրույթների միջև հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը:

Տոկոսադրույքի ռիսկը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկի և ընդհանուր ռիսկի հանրագումար, որը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով`

$$S\Omega = S\Omega + S\Omega,$$

որտեղ`

S Ω - տոկոսադրույքի ռիսկն է` ամսվա միջին օրական հաշվարկով,

S Ω - տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկն է` ամսվա միջին օրական հաշվարկով,

S Ω - տոկոսադրույքի ընդհանուր ռիսկն է` ամսվա միջին օրական հաշվարկով:

Տոկոսադրույքի հատուկ և ընդհանուր ռիսկերը հաշվարկվում են առևտրական նպատակներով պահվող և վաճառքի համար մատչելի, ինչպես նաև փոփոխվող տոկոսադրույքով մինչև մարման ժամկետը պահվող պարտքային արժեթղթերի նկատմամբ: Ընդ որում, պարտքային արժեթղթերը դիրքերի հաշվարկում ընդգրկվում են ընթացիկ շուկայական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերի դիրքերի հաշվարկում ընդգրկվում են նաև ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերը, գրավադրված պարտքային արժեթղթերը, ինչպես նաև այն արտահաշվեկշռային ածանցյալ գործիքները, որոնց հիմքում ընկած է պարտքային արժեթուղթ: Պարտքային արժեթղթերի դիրքերի հաշվարկում չեն ընդգրկվում ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերը, ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի գծով պարտավորությունները, որպես գրավ ստացված, ինչպես նաև Ընկերության կողմից արժեթղթերի փաթեթի կառավարման ներքո գտնվող պարտքային արժեթղթերը:

Պարտքային արժեթղթերի դիրքը պարտքային արժեթղթերի (ներառյալ` արտահաշվեկշռային ածանցյալ գործիքների հիմքում ընկած պարտքային արժեթղթերի) և որպես պարտավորություն հանդիսացող պարտքային արժեթղթերի (ներառյալ` արտահաշվեկշռային ածանցյալ գործիքների հիմքում ընկած պարտքային արժեթղթերի) մեծությունների տարբերությունն է: Պարտքային արժեթղթերի դիրքերը սահմանվում են.

- 1) երկար, եթե տարբերությունը մեծ է գրոյից,
- 2) կարճ, եթե տարբերությունը փոքր է գրոյից,
- 3) փակ, եթե տարբերությունը հավասար է գրոյի:

Պարտքային արժեթղթերի համախառն դիրքը հաշվարկվում է որպես պարտքային արժեթղթերի երկար և կարճ դիրքերի բացարձակ մեծությունների հանրագումար:

Տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկի հաշվարկման նպատակով պարտքային արժեթղթերի յուրաքանչյուր խմբի նկատմամբ իրականացվում է պարտքային արժեթղթերի դիրքերի հաշվարկ:

Դիրքերի հաշվարկից հետո հաշվարկվում է պարտքային արժեթղթերի համախառն դիրքը, որն էլ տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկի մեծությունն է:

Համախառն դիրքի հաշվարկում պարտքային արժեթղթերը տարբերակված կշիռներով ընդգրկելու նպատակով դասակարգվում են հետևյալ դասերի.

1) պետական պարտքային արժեթղթեր` պետությունների/կառավարությունների, կենտրոնական բանկերի և տեղական ինքնակառավարման մարմինների պարտքային արժեթղթեր,

2) հուսալի պարտքային արժեթղթեր, որոնց թվին են դասվում սմիջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների և օտարերկրյա բանկերի` Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող մասնաձյուղերի պարտքային արժեթղթերը, օտարերկրյա բանկի կողմից թողարկված /ԲԲԲ-/Բաա3/ և ավելի բարձր վարկանիշ ունեցող պարտքային արժեթղթերը, օտարերկրյա ոչ բանկ կազմակերպության կողմից թողարկված /Ա-/Ա3/ և ավելի բարձր վարկանիշ ունեցող պարտքային արժեթղթերը, ինչպես նաև Կենտրոնական բանկի կողմից «Բ-» և ավելի բարձր վարկանիշ ստացած ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների պարտքային արժեթղթերը,

3) այլ պարտքային արժեթղթեր, որոնք չեն դասվում պետական պարտքային և հուսալի պարտքային արժեթղթերի շարքին:

Համախառն դիրքի հաշվարկում պարտքային արժեթղթերի դիրքերն ընդգրկվում են կանոնակարգ 4/02-ով սահմանված կշիռներով:

Տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր օրվա դրությամբ և արտահայտվում Հայաստանի Հանրապետության դրամով:

Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների միջև սահմանային հարաբերակցության նորմատիվի հաշվարկում ընդգրկելու նպատակով տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$SՀՌ = (SՀՌ1 + SՀՌ2 + \dots + SՀՌN) / N,$$

որտեղ՝

SՀՌ - տոկոսադրույքի հատուկ ռիսկն է՝ ամսվա միջին օրական հաշվարկով,

SՀՌ1, SՀՌ2, ..., SՀՌN - պարտքային արժեթղթերի համախառն դիրքն է՝ ըստ օրերի:

«N» - հաշվետու ամսվա օրերի թիվն է:

Տոկոսադրույքի ընդհանուր ռիսկի հաշվարկման նպատակով պարտքային արժեթղթերի դիրքերի հաշվարկն իրականացվում է պարտքային արժեթղթերի յուրաքանչյուր խմբի նկատմամբ: Ընդ որում, պարտքային արժեթղթերի համախառն զուտ դիրքը հաշվարկվում է որպես պարտքային արժեթղթերի երկար դիրքերի հանրագումարի և կարճ դիրքերի հանրագումարի (բացարձակ մեծությամբ) տարբերություն:

Պարտքային արժեթղթերի դիրքերի հաշվարկից հետո պարտքային արժեթղթերի երկար կամ կարճ դիրքերը բաշխվում են կանոնակարգ 4/02-ով սահմանված՝ մինչև մարումը ընկած ժամանակաշրջաններում և ժամանակային երեք գոտիներում՝ համապատասխան կշիռներով:

Տվյալ օրվա տոկոսադրույքի ընդհանուր ռիսկը ներքոհիշյալ մեծությունների հանրագումարն է.

- 1) մինչև մարումն ընկած յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի նվազագույն դիրքի 10 տոկոս,
- 2) առաջին գոտու նվազագույն դիրքի 40 տոկոս,
- 3) երկրորդ գոտու նվազագույն դիրքի 30 տոկոս,
- 4) երրորդ գոտու նվազագույն դիրքի 30 տոկոս,
- 5) առաջին և երկրորդ գոտիների միջև նվազագույն դիրքի 40 տոկոս,
- 6) երկրորդ և երրորդ գոտիների միջև նվազագույն դիրքի 40 տոկոս,
- 7) առաջին և երրորդ գոտիների միջև նվազագույն դիրքի 150 տոկոս,
- 8) պարտքային արժեթղթերի համախառն զուտ դիրքի 100 տոկոս:

Տոկոսադրույքի ընդհանուր ռիսկը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$SԸՌ = (SԸՌ1 + SԸՌ2 + \dots + SԸՌN) / N,$$

որտեղ՝

SԸՌ - տոկոսադրույքի ընդհանուր ռիսկն է՝ ամսվա միջին օրական հաշվարկով,

SԸՌ1, SԸՌ2, ..., SԸՌN - տոկոսադրույքների ընդհանուր ռիսկերն են՝ ըստ օրերի,

«N» - հաշվետու ամսվա օրերի թիվն է:

2010թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության տոկոսային ռիսկի մեծությունը գնահատվել է 0, քանի որ այդ ժամանակահատվածում Ընկերությունը չուներ առևտրային նպատակներով պահվող և վաճառքի համար մատչելի դասակարգված պարտքային գործիքներ:

Հողվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	մինչև 1 ամիս	մինչև 1 ամիս	իսկան	իսկան	իսկան	իսկան	իսկան	իսկան	իսկան	իսկան	իսկան	իսկան
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	65117	11340			52766	606431						
-վարկեր					50000	606431						
-ավանդներ												
-ռեպո համաձայնագրեր												
-այլ	65117	11340			2766							
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ, այդ թվում՝	18992						4150					
- վարկեր							4150					
- ռեպո համաձայնագրեր												
- այլ	18992											
Առևտրական նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, այդ թվում՝											120528	
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ												
- կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ												
- կապիտալի գործիքներ												
-այլ											120528	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	83475						65781	2709808			245519	
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ												
Ընդամենը	167584	11340			52766	606431	69931	2709808			366047	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	2763094											

- վարկեր								
- ռեպո համաձայնագրեր	2763094							
- այլ								
Պարտավորություններ	51120							
հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝								
- ռեպո համաձայնագրեր	51120							
- այլ								
Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝								
- փոխարկելի արժեթղթեր								
- հիփոթեքային պարտատոմսեր								
- այլ պարտատոմսեր								
- ստորադաս փոխառություններ								
Ներգրված այլ միջոցներ								
Ընդամենը	2814214							
Զուտ դիրք	(2646630)	11340		52766	606431	69931	2709808	366047

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամի ս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	հսցման	Ֆրանկություն իս	հսցման	Ֆրանկություն իս	հսցման	Ֆրանկություն իս	հսցման	Ֆրանկություն իս	հսցման	Ֆրանկություն իս	հսցման	Ֆրանկություն իս
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	40875	2753		774 007								
- վարկեր	30000			774 007								
- ավանդներ												
- ռեպո համաձայնագրեր	10875	2753										
- այլ												

Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ, այդ թվում` - վարկեր - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	23198						
Առևտրական նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, այդ թվում` - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ - կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ - կապիտալի գոծիքներ -այլ	23198					108661	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	84948			22101		1343407	
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ							
Ընդամենը	149021	2753	774 007	22101	1343407	108661	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում` - վարկեր - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	115035 4						
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում` - ռեպո համաձայնագրեր - այլ	115035 4						
Ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում` -փոխարկելի արժեթղթեր - այլ պարտատոմսեր - ստորադաս փոխառություններ							
Ներգրաված այլ միջոցներ							
Ընդամենը	115035 4						

Ջուտ դիրք

(10013
33)

2753

774
007

22101

1343407

108661

Հողվածի անվանումը	Հաշվեու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝ - վարկեր - ռեպո համաձայնագրեր - սվոպ		6.6%	8.5%	
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ		8.4%		
Առևտրական նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր				
Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր	13.0%		10.5%	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.5%		7.5%	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3%			
Պարտավորություններ ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով				

3.37.5 Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը ֆոնդային շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների ռիսկն է, որն իր մեջ ներառում է արժեթղթերի գների փափախության, արժեթղթերի գների տատանողականության, տարբեր արժեթղթերի և ինդեքսների միջև գնային հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը:

Գնային ռիսկը հաշվարկվում է առևտրական նպատակներով պահվող և վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների (բաժնային արժեթղթերի) համար:

Բաժնային արժեթղթերի դիրքերի հաշվարկում ընդգրկվում են նաև ռեպո համաձայնագրերով վաճառված բաժնային արժեթղթերը, գրավադրված բաժնային արժեթղթերը, ինչպես նաև այն արտահաշվեկշռային ածանցյալ գործիքները, որոնց հիմքում ընկած են բաժնային արժեթղթերը: Բաժնային արժեթղթերի դիրքերի հաշվարկում չեն ընդգրկվում ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված բաժնային արժեթղթերը, ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված բաժնային արժեթղթերի գծով պարտավորությունները, որպես գրավ ստացված, ինչպես նաև ընկերության կողմից արժեթղթերի փաթեթի կառավարման ներքո կառավարվող բաժնային արժեթղթերը:

Բաժնային արժեթղթերի դիրքը, որպես ակտիվ հանդիսացող բաժնային արժեթղթերի (ինչպես նաև արտահաշվեկշռային ածանցյալ գործիքների հիմքում ընկած բաժնային արժեթղթերի) և որպես պարտավորություն հանդիսացող բաժնային արժեթղթերի (ներառյալ՝ արտահաշվեկշռային ածանցյալ գործիքների հիմքում ընկած բաժնային արժեթղթերի) մեծությունների տարբերությունն է: Բաժնային արժեթղթերի դիրքերը սահմանվում են՝

- 1) երկար, եթե տարբերությունը մեծ է զրոյից,

2) կարճ, եթե տարբերությունը փոքր է զրոյից,

3) փակ, եթե տարբերությունը հավասար է զրոյի:

Բաժնային արժեթղթերի համախառն դիրքը հաշվարկվում է որպես բաժնային արժեթղթերի տարբեր դիրքերի (երկար և կարճ) բացարձակ մեծությունների հանրագումար:

Բաժնային արժեթղթերի համախառն զուտ դիրքը հաշվարկվում է որպես բաժնային արժեթղթերի երկար դիրքերի հանրագումարի և կարճ դիրքերի հանրագումարի (բացարձակ մեծությամբ) միջև տարբերություն:

Բաժնային արժեթղթերի դիրքերը հաշվարկվում են յուրաքանչյուր օրվա դրությամբ և արտահայտվում Հայաստանի Հանրապետության դրամով:

Բաժնային արժեթղթերի գնային ռիսկը բաժնային արժեթղթերի գնային ընդհանուր ռիսկի և բաժնային արժեթղթերի գնային հատուկ ռիսկի հանրագումարն է, որը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով.

$$ԲԱԳՌ = (\text{ԸՌ1} + \text{ԸՌ2} + \dots + \text{ԸՌN}) / \text{N} + (\text{ՀՌ1} + \text{ՀՌ2} + \dots + \text{ՀՌN}) / \text{N},$$

որտեղ՝

ԲԱԳՌ - բաժնային արժեթղթերի գնային ռիսկն է՝ ամսվա միջին օրական հաշվարկով,

ԸՌ1 + ԸՌ2 + ... + ԸՌN - բաժնային արժեթղթերի գնային ընդհանուր ռիսկն է՝ ըստ օրերի,

ՀՌ1 + ՀՌ2 + ... + ՀՌN - բաժնային արժեթղթերի գնային հատուկ ռիսկն է՝ ըստ օրերի,

«N» - հաշվետու ամսվա օրերի թիվն է:

Տվյալ օրվա համար բաժնային արժեթղթերի գնային ընդհանուր ռիսկը հավասար է տվյալ օրվա բաժնային արժեթղթերի համախառն զուտ դիրքի 8 տոկոսի բացարձակ մեծությանը:

Տվյալ օրվա բաժնային արժեթղթերի գնային հատուկ ռիսկը հավասար է տվյալ օրվա բաժնային արժեթղթերի համախառն դիրքին՝ հաշվարկված կանոնակարգ 4/02-ով սահմանված կշիռներով:

Համախառն դիրքի հաշվարկում բաժնային արժեթղթերի տարբերակված կշիռներով ընդգրկելու նպատակով դասակարգվում են հետևյալ դասերի.

1) իրացվելի և դիվերսիֆիկացված բաժնային արժեթղթերի,

2) այլ բաժնային արժեթղթերի:

Բաժնային արժեթղթերը դասվում են իրացվելի և դիվերսիֆիկացված բաժնային արժեթղթերի շարքին, եթե միաժամանակ բավարարվել են հետևյալ պայմանները.

1) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկի, վարկային կազմակերպության կամ այլ ֆինանսական կազմակերպության բաժնային արժեթուղթ է կամ /ԲԲԲ-/Բաա3/ և ավելի բարձր վարկանիշ ունեցող օտարերկրյա բանկի բաժնային արժեթուղթ, որը մտնում է սույն կանոնակարգի հավելված 1-ի 29-րդ կետի աղյուսակով սահմանվող որևէ բորսայական ինդեքսի մեջ, կամ Կենտրոնական բանկի կողմից ,Գ-ե և ավելի բարձր վարկանիշ ստացած ոչ ֆինանսական կազմակերպության բաժնային արժեթուղթ է, կամ /Ա-/Ա3/ և ավելի բարձր վարկանիշ ունեցող օտարերկրյա ոչ բանկ կազմակերպության բաժնային արժեթուղթ, որը մտնում է սույն կանոնակարգի հավելված 1-ի 29-րդ կետի աղյուսակով սահմանվող որևէ բորսայական ինդեքսի մեջ,

2) բաժնային արժեթղթի դիրքը (կարճ կամ երկար) չի գերազանցում բաժնային արժեթղթերի համախառն դիրքի 10 տոկոսը:

Բաժնային արժեթղթերի գնային հատուկ ռիսկի հաշվարկման ընթացքում համախառն դիրքի հաշվարկում բաժնային արժեթղթերի դիրքերը (բացարձակ մեծությամբ) մտնում են հետևյալ կշիռներով.

ա) իրացվելի և դիվերսիֆիկացված բաժնային արժեթղթերի դիրքերը՝ 4 տոկոս,

բ) այլ բաժնային արժեթղթերի դիրքերը՝ 8 տոկոս:

2010թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գնային ռիսկի մակարդակը կազմում է 13828 հազ. դրամ:

3.37.6. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, որ ընկերության իրացվելի ակտիվները չեն բավականացնի ընկերության պարտավորությունները կատարելու համար:

իրացվելիության ռիսկի կարգավորման՝ դրա ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման նպատակով կիրառվում են իրացվելիության նորմատիվները՝ բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցությունը (ընդհանուր իրացվելիություն) և բարձր իրացվելի ակտիվների և ընթացիկ պարտավորությունների միջև սահմանային հարաբերակցությունը (ընթացիկ իրացվելիություն):

Ընկերության բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև հարաբերակցությունը (U_{31} նորմատիվը) հաշվարկվում է՝

$$U_{31} = \frac{U_{\text{բի}}}{U_{\text{ըսդ}}} \text{ բանաձևով,}$$

որտեղ՝
 $U_{\text{բի}}$ - բարձր իրացվելի ակտիվներն են,
 $U_{\text{ըսդ}}$ - ընդհանուր ակտիվներն են:

Ընկերության բարձր իրացվելի ակտիվների և ընթացիկ պարտավորությունների միջև հարաբերակցությունը (U_{32} նորմատիվը) հաշվարկվում է՝

$$U_{32} = \frac{U_{\text{բի}}}{\Pi_{\text{ընթ.}}} \text{ բանաձևով,}$$

որտեղ՝
 $U_{\text{բի}}$ - բարձր իրացվելի ակտիվներն են,
 $\Pi_{\text{ընթ.}}$ – ընթացիկ պարտավորություններն են:

30.09.2010թ-ի դրությամբ Ընկերության բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև հարաբերակցությունը կազմել է 72.3%, իսկ բարձր իրացվելի ակտիվների և ընթացիկ պարտավորությունների միջև հարաբերակցությունը՝ 110.4%:

Հաշվետու ժամանակաշրջան

ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
	մինչև 1ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ 33 ԿԲ-ում						2339	2339
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2766	656431				76457	735654
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	3157			4238		15747	23142
Արժեթղթեր, այդ թվում՝ - առևտրական նպատակով պահվող - վաճառքի համար մատչելի - մինչև մարման ժամկետը պահվող -ռեպո				116831	2904277	204003 18765 101763	3225111 18765 101763
Այլ պահանջներ				116831	2904277	83475	3104583
Հետհաշվեկշռային պայմանական ակտիվներ							
Պայմանագրային պահանջներ**	119	6843		4194	1415505		1426661
Ընդամենը	6042	663274		125263	4319782	298546	5412907

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
	մինչև 1ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1 տարուց ավելի		
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2763094						2763094
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						51120	51120
Պարտավորություններ ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							
Այլ պարտավորություններ	2684	5115				15275	23074
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ							
Պայմանագրային պարտավորություններ***	10940						10940
Ընդամենը	2776718	5115				66395	2848228

Նախորդ ժամանակաշրջան

ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
	մինչև 1ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում						214	214
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	30407	777368				9860	817635
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	1796	5655				15747	23198
Արժեթղթեր, այդ թվում՝ - առևտրական նպատակով պահվող - վաճառքի համար մատչելի - մինչև մարման ժամկետը պահվող - ռեսյո		22101		84948	1343407	108661 6766 101895	1559117 6766 101895
Այլ պահանջներ		22101		84948	1343407		1450456
Հետհաշվեկշռային պայմանական ակտիվներ							
Պայմանագրային պահանջներ*	67	6090			283902		290059
Ընդամենը	32270	811214		84948	1627309	134482	2690223

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
	մինչև 1ամիս	1-3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1 տարուց ավելի		
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	1150354						1150354
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ							
Պարտավորություններ ներդրումային ընկերության կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով							

Այլ պարտավորություններ	7425					15275	22700
Ֆետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ							
Պայմանագրային պարտավորություններ**	3266						3266
Ընդամենը	1161045					15275	1176320

* «Պայմանագրային պահանջներ» տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված (հաշվեկշռում կամ հետհաշվեկշռում չարտացոլված), սակայն պայմանագրով նախատեսված ստացվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

** «Պայմանագրային պարտավորություններ» տողում լրացվում են դեռևս չհաշվեգրված, սակայն պայմանագրով նախատեսված վճարվելիք բոլոր գումարները (այդ թվում՝ տոկոսագումարները)՝ ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների:

Ծեղքվածքը բացասական լինելու դեպքում անհրաժեշտ է բացահայտել ճեղքվածքի ֆինանսավորման աղբյուրները և դրանց արժեքը:

Ծանոթագրություն 38. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարի և գլխավոր տնօրենի համատեղ որոշմամբ սահմանվել են ընկերության գործունեության տնտեսական նորմատիվները, որոնցից են.

1. կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափը
2. ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը
3. ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցությունը:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափը սահմանվել է 1 միլիոն դրամ, իսկ ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը՝ 300 միլիոն դրամ:

ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը սահմանվել է 12 տոկոս:

2010թ-ի հուլիս, օգոստոս և սեպտեմբեր ամիսներին Ընկերության ընդհանուր կապիտալի միջին օրական մեծությունները համապատասխանաբար կազմել է 1182926 հազար դրամ, 1133804 հազար դրամ և 1137493 հազար դրամ:

2010թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև հարաբերակցությունը կազմում է 89.09%:

Ինչպես տեսնում ենք Ընկերության գործունեության փաստացի ցուցանիշները բազմակի անգամ գերազանցում են սահմանված նորմատիվների մակարդակները:

Ծանոթագրություն 39. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նրանց շուկայական գնանշման վրա, առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե շուկայական գնանշումը հասանելի չէ, գործիքի իրական արժեքը չափվում է կիրառելով գնորոշման մոդելներ կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկան:

Երբ կիրառվում է զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկան, գնահատված ապագա դրամական հոսքերը հիմնված են դեկավարության լավագույն գնահատկանքների հիման վրա և զեղչման դրույքը նմանատիպ պայմաններով գործիքի տոկոսադրույքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Երբ գնորոշման մոդելներն են կիրառվում, ներմուծվող փոփոխականները հիմնված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շուկայական համապատասխան փոփոխականների վրա:

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

2010Թ-Ի ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԿԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. 2010թ-ի ընթացքում հետևողական աշխատանքներ են տարվել ընկերության առջև դրված խնդիրների լուծման ուղղությամբ, որոնք տվել են իրենց արդյունքները:

Ընկերության ֆինանսական միջոցների արդյունավետ կառավարում: Այս խնդրի լուծման շրջանակներում ընկերությունը հիմնականում վարել է պասիվ ներդրումային քաղաքականություն՝ փորձելով գտնել ցածր ռիսկային ներդրումային գործիքներ: Որպես այդպիսին ընդունվել է բանկային ավանդը: Բացի այդ որոշակի ոչ մեծ ներդրումներ են կատարվել նաև տեղական և արտասահմանյան կորպորատիվ արժեթղթերում:

Մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացում և համապատասխանեցում միջազգային չափանիշներին: Այս խնդրի լուծումը հատկապես կարևորվում էր այն պատճառով, որ Ընկերությունը բացի տեղացի հաճախորդներից ունի նաև բազմաթիվ արտասահմանյան հաճախորդներ, որոնք սովոր են աշխատել միջազգային չափանիշներով: Այդ պատճառով ընկերությունը անընդհատ ուսումնասիրում է արտասահմանյան շուկաներում մնանատիպ ծառայություններ մատուցող ընկերությունների կողմից ծառայությունների մատուցման եղանակները՝ փորձելով ներդնել նրանց կուտակած փորձը իր կողմից ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Ընկերության համար նորույթ հանդիսացող ծառայությունների գծով հաճախորդների ներգրավում: Այս խնդիրը հատկապես կարևորվել է անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման ծառայության առումով, քանի որ վերջինս պահանջում է տեխնիկական և մարդկային բավական լուրջ ռեսուրսներ և շահութաբեր է դառնում միայն որոշակի մեծ թվով հաճախորդների առկայության դեպքում: Խնդրի լուծման նպատակով իրականացվել են որոշակի մարկետինգային միջոցառումներ, մասանավորապես հեռախոսազանգերի և գրությունների միջոցով մատուցվող ծառայությունները և դրանց պայմանները ներկայացվել են բազմաթիվ պոտենցիալ հաճախորդների, որի արդյունքում հնարավոր է եղել ռեեստրի վարման հաճախորդների թիվը հասցնել մոտ 100-ի: Բացի այդ իրականացվել են նաև որոշ գովազդային միջոցառումներ, որոնք ուղղված են եղել տերմինալային սպասարկման ծառայության գծով հաճախորդների ներգրավմանը:

Ընկերության համար նորույթ հանդիսացող ծառայությունների մատուցման ընթացակարգերի հստակեցում և համակարգում: Քանի որ Ընկերության կողմից նախկինում չէին մատուցվել անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման, արժեթղթերի պահառության և հաճախորդների տերմինալային սպասարկման ծառայություններ, ակնհայտ էր, որ դրանց մատուցման համար նախօրոք սահմանված ընթացակարգերը պետք է ունենային որոշակի թերություններ: Խնդրի լուծման նպատակով համակարգված ձևով արձանագրվեցին բացահայտված բոլոր թերությունները և քայլեր ձեռնարկվեցին դրանց վերացման ուղղությամբ, ինչ հետևանքը եղավ այն, որ մշակվեցին համապատասխան ծառայությունները կարգավորող ներքին իրավական ակտերի փոփոխությունների նախագծեր:

Աշխատակիցների մասնագիտական մակարդակի կատարելագործում: Աշխատակազմի մասնագիտական մակարդակի բարձրացումը միշտ ընկերության առջև դրված կարևորագույն խնդիրներից մեկն է: Ընկերությունը նպաստավոր պայմաններ է

ստեղծում իր աշխատակիցների ինքնակրթության համար, միշտ խրախուսելով մասնագիտական մակարդակի բարձրացման ցանկացած ձգտում: Միաժամանակ ընկերությունը գերծ չի մնում նաև աշխատակիցներին վերապատրաստման կուրսերի ուղարկելուց կամ այլ կազմակերպությունների ու երկրների համապատասխան մասնագետների հետ փորձի փոխանակման հնարավորություններ տրամադրելուց: Մասնավորապես 2010թ-ի մայիսին ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարը ընկերության ֆինանսավորմամբ մեկնել է Նիդեռլանդներ ներքին աուդիտորների ամենամյա կոնֆերանսի մասնակցելու նպատակով: Ընկերությունում նաև դասընթաց է կազմակերպվել փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի ոլորտում աշխատակիցների գիտելիքների բարձրացման համար:

Նոր աշխատակիցների ներգրավում: Ընկերության գործունեության ծավալների և մատուցվող ծառայությունների տեսականու ավելացմանը զուգահեռ անհրաժեշտություն է առաջանում ներգրավել նոր աշխատակիցներ: Այս խնդիրն 2010թ-ին ավելի սրվեց ընկերության որոշ աշխատակիցների՝ երեխայի խնամքի արձակուրդ մեկնելու կապակցությամբ: Համենայն դեպս 2010թ-ի համար խնդիրը կարելի է համարել լուծված, քանի որ ընկերությունը կարողացավ գտնել և աշխատանքի ընդունել անհրաժեշտ թվով աշխատակիցներ: 2010թ-ի ընթացքում ընկերությունը աշխատանքի ընդունեց երեք մարդու, որոնցից երկուսը նաև ստացան արժեթղթերի պահառուի մասնագիտական որակավորում և այժմ զբաղվում են արժեթղթերի պահառության և անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման ծառայության մատուցմամբ:

Ներքին հաշվառման համակարգի կատարելագործում: Այս խնդրի լուծումը հատկապես կարևորվում էր այն պատճառով, որ ճիշտ կազմակերպած ներքին հաշվառումը հաճախորդների հաշիվների սպասարկման որակը և արագությունը բարձրացնող ամենակարևոր գործոններից մեկն է: Այս խնդրի լուծման նպատակով հրավիրվել են համապատասխան մասնագետներ և նրանց հետ համատեղ աշխատանքի միջոցով կազմվել է հաճախորդների պատվերների գրանցման և հաշիվների վարման համակարգչային ծրագիր, որը առավելագույնս համապատասխանում է ընկերության և ընկերության գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջներին: Առանձին համակարգչային ծրագիր է մշակվել նաև արժեթղթերի պահառության և անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման համար: Կատարվել են նաև աշխատանքներ հաճախորդներին իրենց հաշիվների մնացորդները և շարժը ինտերնետով տեսնելու հնարավորություն տալու ուղղությամբ, որոնք դեռևս ավարտին չեն հասցվել:

Ընկերության գործունեության տեխնիկական պայմանների բարելավում: 2010թ-ի ընթացքում ընկերությունը նոր ծառայությունների մատուցման համար ձեռք է բերել նոր համակարգիչներ և այլ հարակից սարքավորումներ:

Արտասահմանում ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց հետ նոր գործարար կապերի ստեղծում և հների ամրապնդում: 2010թ-ի ընթացքում ընկերությունը անընդհատ բանակցություններ է վարել իր արտասահմանյան գործընկերների հետ՝ ձգտելով էլ ավելի ամրացնել նրանց հետ ունեցած գործարար կապերը, ինչպես նաև ավելի նպաստավոր պայմաններ սահմանել նրանց միջոցով հաճախորդների սպասարկման համար: Այս խնդրի լուծումը հատկապես կարևորվում է հաճախորդների տերմինալային սպասարկման ծառայության առումով, քանի որ վերջինս անմիջականորեն իրականացվում է արտասահմանյան գործընկերների միջոցով: Ընկերությունը բանակցություններ է վարել նաև նոր հնարավոր գործընկերների հետ՝ փորձելով գործարար կապեր հաստատել նաև նրանց հետ, ինչը հնարավորություն կտա մեծացնել

նաև հաճախորդների տերմինալային սպասարկման հնարավորությունները և նրանց առաջարկվող ֆինանսական գործիքների տեսականին:

Ընկերության ճանաչվածության աստիճանի բարձրացում: Այս խնդիրը շարունակում է մնալ շատ կարևոր նոր հաճախորդներ ներգրավելու տեսանկյունից: Ադ կապակցությամբ ընկերությունը շարունակել է տարածել իր մասին և մատուցվող ծառայությունների մասին համառոտ տեղեկություններ ներկայացնող թերթիկներ, իսկ ընկերության կայքերը արդեն բավական երկար ժամանակ գործում են և պարբերաբար թարմացվում են:

2. Ընկերության ներքին միջավայրում տեղի ունեցած երևույթները իրենց ազդեցությունն են ունեցել ընկերության գործունեության վրա դրա բոլոր բնագավառներում: այդ ազդեցությունը դրսևորվել է հետևյալ առումներով.

ա) Ինչպես և պլանավորված էր, ընկերությունը լրացուցիչ կապիտալ ներգրավելու խնդիր չունեցավ: Ընկերության սեփական կապիտալը գերազանցում է մեկ միլիարդ դրամը, ընդ որում այդ գումարի մոտ կեսը դրամական միջոցներ են, որոնք գտնվում են ընկերության բանկային ավանդային հաշիվների վրա:

բ) 2010թ-ի ընթացքում ընկերությունը մատուցել է հետևյալ ներդրումային հիմնական և ոչ հիմնական ծառայությունները.

1. հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման հանձնարարականների ընդունում և հաղորդում (այդ թվում հեռացված տերմինալների միջոցով), ընկերության կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքների կատարում,

2. Արժեթղթերում ներդրումների հետ կապված խորհրդատվության տրամադրում հաճախորդներին,

3. Ընկերության հաշվին և ընկերության անունից արժեթղթերով գործարքների կատարում,

4. Արժեթղթերի երաշխավորված կամ չերաշխավորված տեղաբաշխման իրականացում,

5. Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված ծառայությունների մատուցում,

6. Արժեթղթերի պահառություն,

7. Անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարում,

8. Արտարժույթով դիլերային և բրոքերային գործարքներ,

9. Խորհրդատվության տրամադրում ընկերություններին կապիտալի կառուցվածքի, կորպորատիվ ռազմավարության հարցերի վերաբերյալ, ընկերությունների վերակազմակերպման հետ կապված խորհրդատվական և այլ ծառայությունների մատուցում,

10. Արժեթղթերով գործարքների հետ կապված հետազոտությունների, ֆինանսական վերլուծությունների կազմում և տարածում:

2010թ-ի ընթացքում ընկերության կողմից կատարված գործունեության յուրաքանչյուր տեսակին անդրադառնանք առանձին-առանձին:

հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման հանձնարարականների ընդունում և հաղորդում (այդ թվում հեռացված տերմինալների միջոցով), ընկերության կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքների կատարում:

Ծառայության այս տեսակը ընկերության համար հիմնական ծառայության տեսակ է եղել ընկերության գործունեության ամենասկզբից: 2010թ-ի ընթացքում ընկերությունը հաճախորդների հաշվին կատարել է 111634 հազար դրամի գործարք: Գործունեության այս տեսակից ընկերության ստացած հասույթը կազմել է 1345 հազար դրամ: Ծառայությունների այս խմբի հետ կապված կարևոր հանգամանք է այն, որ 2009թ-ի

վերջում ընկերությունը սկսել է իրականացնել իր հաճախորդների տերմինալային սպասարկում, որի շրջանակներում 2010թ-ին սպասարկել է 45 հաճախորդների՝ ստանալով 1184 հազար դրամի հասույթ: Այս ցուցանիշները պլանավորվածից ավելի փոքր են, սակայն դրանք կարող էին շատ ավելի մեծ լինել, եթե չլիներ համաշխարհային ֆինանսական ճգնաժամը, որը ընկերության շատ հաճախորդների ստիպեց վարել խիստ պասիվ ներդրումային քաղաքականություն՝ նվազագույնի հասցնելով նրանց կողմից կատարվող ներդրումների ծավալը՝ այդ թվում նաև Հայաստանում: Որպես այս ծառայության գծով հաճախորդներ 2010թ-ին ինչպես և նախատեսված էր հանդես են եկել ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

Արժեթղթերում ներդրումների հետ կապված խորհրդատվության տրամադրում հաճախորդներին: Այս ծառայությանը հնարավոր չէ ծավալային գնահատական տալ: Ծառայության այս տեսակը սերտորեն առնչվում է նախորդի հետ: Շատ դեպքերում դրանք անբաժանելի են, այդ իսկ պատճառով որպես այս ծառայության հաճախորդներ կրկին դիտարկվում են ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, այդ թվում ինստիտուցիոնալ ներդրողները: Ծառայության այս տեսակից ստացված հասույթը նույնպես հնարավոր չէ առանձնացնել, քանի որ ընկերությունը այս ծառայության համար հաճախորդներից առանձին վճար չի գանձում, և այս ծառայության վճարը ներառվում է հաճախորդի հաշվին գործարքների կատարման միջնորդավճարի մեջ:

Ընկերության հաշվին և ընկերության անունից արժեթղթերով գործարքների կատարում: 2010թ-ին ընկերությունը իր հաշվին և իր անունից արժեթղթերով կատարել է 67427464 հազար դրամի գործարք, որից 288788 հազար դրամը կորպորատիվ արժեթղթերով, իսկ 67138676 հազար դրամը՝ պետական: Պետական արժեթղթերով կատարված գործարքների գերակշիռ մասը կազմել են ռեպո գործարքները: Գործունեության այս տեսակից ընկերության գուտ շահույթը 2010թ-ին կազմել է 90345 հազար դրամ:

Արժեթղթերի երաշխավորված կամ չերաշխավորված տեղաբաշխման իրականացում: Չնայած կազմված պլանին, 2010թ-ի ընթացքում ընկերությունը չի կարողացել կազմակերպել արժեթղթերի տեղաբաշխման գործունեություն, ինչը կրկին կապվում է համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական ազդեցության, ինչպես նաև Հայաստանի արժեթղթերի շուկայի ընդհանուր պասիվության հետ: Պոտենցիալ թողարկողների մեծ մասը այս անկայուն իրավիճակում, երբ շատ դժվար է գնահատել ներդրողներ գտնելու հավանականությունը, դեռևս պատրաստ չէ ռիսկի դիմել և մտնել արժեթղթերի թողարկման ձևով միջոցների հավաքագրման գործընթացի մեջ: Այս հանգամանքը ստիպում է վերանայել արժեթղթերի տեղաբաշխման հետ կապված ընկերության հետագա պլանները՝ նվազեցնելով պլանային ցուցանիշները:

Արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված ծառայությունների մատուցում: 2010թ-ի ընթացքում ընկերությունը կնքել է արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման վերաբերյալ խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման միայն մեկ պայմանագիր, որից ընկերության հասույթը կազմել է 720 հազար դրամ: Այս ծառայությունների մատուցման փոքր ծավալները կրկին պայմանավորված են այն նույն գործոններով, որոնց ազդեցությամբ ընկերությունը չի իրականացրել արժեթղթերի երաշխավորված կամ չերաշխավորված տեղաբաշխում: Դրա պատճառը այն է, որ այս ծառայությունը սերտորեն կապված է արժեթղթերի տեղաբաշխման ծառայության հետ և սովորաբար նախորդում է դրան:

Արժեթղթերի պահառություն: Ծառայության այս տեսակը Ընկերության համար նոր էր: Նախատեսվում էր, որ որպես հաճախորդներ պետք է հանդես գային այն ռեզիդենտ

ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, որոնք պետք է օգտվեին ընկերության ծառայություններից արժեթղթերի արտասահմանյան շուկաներում ներդրումներ կատարելու համար, ինչպես նաև այն ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, որոնք պետք է օգտվեին ըկերության բրոքերային ծառայություններից տեղական շուկայում: Չնայած սպասումներին՝ ծառայությունից օգտվել ցանկացողների թիվը մեծ չեղավ, ինչի արդյունքում 2010թ-ի ընթացքում կնքված արժեթղթերի պահառության միայն 4 պայմանագիր: Որպես Հաճախորդ հանդես եկան ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք:

Անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարում: Այս ծառայությունը նույնպես ընկերության համար նոր ծառայության տեսակ է: Չնայած պլանավորված 200-ի 2010թ-ի ընթացքում հնարավոր եղավ այս ծառայության գծով հաճախորդների թիվը հասցնել մոտ 100-ի միայն, ինչը նույնպես վատ ցուցանիշ չէ: Տարվա ընթացքում կատարված հետազոտությունը ցույց տվեց, որ իրականում պլանավորված 200 հաճախորդը իրատեսական ցուցանիշ չէր: Որպես այս ծառայության գծով հաճախորդներ հանդես են գալիս ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, որոնք ունեն թողարկված հասարակ և արտոնյալ բաժնետոմսեր: Ծառայության այս տեսակից ստացված հասույթը 2010թ-ին կազմեց 4958 հազար դրամ

Արտարժույթով դիլերային և բրոքերային գործարքներ: Ընկերությունը 2010թ-ին իրականացրել է մեծ ծավալի արտարժույթային դիլերային գործարքներ, որոնք, սակայն, ընկերության համար այնքան էլ հաջող չեն եղել, կապված արտարժույթային փոխարժեքների անբարենպաստ փոփոխության հետ: 2010թ-ին ընկերությունը կատարել է 763395 հազար դրամի արտարժույթային դիլերային գործարքներ: 2010թ-ի վերջի դրությամբ ընկերության արտարժույթային երկար դիրքը կազմել է 619030 հազար դրամ, իսկ արտարժույթի վերագնահատումից ստացված վնասը կազմել է 26705 հազար դրամ: Ընկերությունը կատարել է նաև արտարժույթով բրոքերային գործարքներ՝ կապված իր հաճախորդների՝ արտարժույթով արտահայտված դրամական միջոցները դարամի վերածելու հետ և հակառակը: Այդ գործարքները կատարվել են հաճախորդների համար արժեթղթերով բրոքերային գործարքների կատարման շրջանակներում, ինչպես նաև այն դեպքերում, երբ հաճախորդները ցանկություն են հայտնել ետ վերցնել իրենց բրոքերային հաշիվներում դրամով առկա դրամական միջոցները: Այդ գործարքների դիմաց ընկերությունը հաճախորդներից լրացուցիչ միջնորդավճար չի գանձել:

Խորհրդատվության տրամադրում ընկերություններին կապիտալի կառուցվածքի, կորպորատիվ ռազմավարության հարցերի վերաբերյալ, ընկերությունների վերակազմակերպման հետ կապված խորհրդատվական և այլ ծառայությունների մատուցում: Այս ծառայության գծով ընկերությունը ունի երկարաժամկետ պայմանագրեր, որոնցով հաճախորդներին անընդհատ խորհրդատվություն է մատուցում: Բացի այդ ընկերությունը 2010թ-ի ընթացքում կնքել է նաև կարճաժամկետ պայմանագրեր, որոնցով խորհրդատվություն է մատուցվել կոնկրետ դեպքի կամ հարցի առնչությամբ: Որպես հաճախորդ հանդես են եկել հայաստանյան բաժնետիրական ընկերությունները: Այս ծառայությունից ստացված հասույթը 2010թ-ին կազմել է 6197 հազար դրամ:

Արժեթղթերով գործարքների հետ կապված հետազոտությունների, ֆինանսական վերլուծությունների կազմում և տարածում: Ընկերությունը երկշաբաթյա պարբերականությամբ իր հաճախորդներին տրամադրում է Հայաստանի կապիտալի շուկայի վերաբերյալ տեղեկատվական նյութ, որում արտացոլվում են շուկայում տեղի ունեցած բոլոր փոփոխությունները: Այս ծառայությունը մատուցվում է որպես հաճախորդների որակյալ սպասարկման անբաժանելի մաս, որի դիմաց հաճախորդներից

վճար չի գանձվում: Բացի այդ համաձայնություն է ձեռք բերվել «Կապիտալ» բիզնես օրաթերթի հետ, որի համաձայն ընկերությունը ամեն օր որոշակի ֆինանսական վերլուծական տեղեկատվություն է տրամադրում օրաթերթին, որն էլ այդ տեղեկատվությունը հրատարակում է:

զ) Ընկերության 2010թ-ի հասույթը կազմել է 314346 հազար դրամ որից 296144 հազար դրամը տոկոսային եկամուտն է, իսկ 18202 հազար դրամը՝ ոչ տոկոսային եկամուտը, որը ներառում է նաև ընկերության կողմից մատուցվող ծառայություններից ստացվող եկամուտը: Ընկերության ծախսերը կազմել են 268097 հազար դրամ, որից տոկոսային ծախսերը կազմել են 152106 հազար դրամ, իսկ ոչ տոկոսային ծախսերը՝ 115991 հազար դրամ: Ընկերության շահույթը հարկումից հետո կազմել է 31741 հազար դրամ (մոտ երկու անգամ նախորդ տարվա շահույթից պակաս): Ընկերության կառավարման տնտեսական ակտիվության գործակիցը կազմել է 0.12, շահութաբերությունը ըստ ակտիվների՝ 0.01, շահութաբերությունը ըստ կապիտալի՝ 0.03: Վերոնշյալ ցուցանիշների փաստացի մակարդակները շատ ավելի ցածր են դրանց պլանային մակարդակներից: Դա պայմանավորված է բազմաթիվ գործոններով, որոնցից ընկերության վրա առավել մեծ ազդեցություն ունեցան մի քանիսը. 1) Հայաստանի արժեթղթերի շուկայում գրանցված ընդհանուր պասիվությունը, 2) ներդրողների և թողարկողների անվստահությունը Հայաստանի արժեթղթերի շուկայի նկատմամբ, 3) ընկերության արտասահմանցի հաճախորդների ֆինանսական վիճակի վատթարացումը, որը թույլ չի տալիս, որպեսզի նրանք ներդրումներ կատարեն հայկական արժեթղթերում, 4) արժույթային փոխարժեքների անբարենպաստ փոփոխությունները, որոնց արդյունքում ընկերությունը լուրջ վնասներ կրեց: Վերոնշյալ գործոնները ի վերջո հանգեցրին նրան, որ ընկերությունը, կատարելով պլանավորված բոլոր գործողությունները և ծախսերը, իրականում չկարողացավ դրանց դիմաց ստանալ այն հատուցումը, որը կստանար նորմալ տնտեսական իրավիճակում:

դ) 2010թ-ի ընթացքում ընկերությունը սպասարկել է թվով 259 հաճախորդների: Դրանցից 103-ը օգտվել են իրենց հաշվին արժեթղթերով գործարքներ կատարելու ծառայությունից, 101-ը օգտվել են անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարման ծառայությունից, 45-ը օգտվել են ընկերության տերմինալային սպասարկումից, 6-ը օգտվել են խորհրդատվական ծառայություններից, 4-ը օգտվել են արժեթղթերի պահառության ծառայությունից: Ընդհանուր առմամբ ընկերության հաճախորդների թիվը նախորդ տարվա համեմատ աճել է, ինչը հիմնականում պայմանավորված է ընկերության կոմից մատուցվող ծառայությունների տեսականու ավելացմամբ:

ե) Ընկերության կառավարման համակարգը լիարժեքորեն բավարարում է ներկա պահին ընկերության գործունեության բոլոր բանգավառները արդյունավետ կառավարելու և վերահսկելու համար:

եա) Ընկերության կորպորատիվ կառավարման մեխանիզմը հստակեցված է ընկերության կանոնադրությունում: Ընկերությունում տնօրենների խորհուրդ չի ձևավորվել, ինչը որոշակի բարդություններ է ստեղծում նոր ներքին իրավական ակտերի ընդունման գործընթացում, քանի որ ընկերությունը բաժնետերեր ունի բազմաթիվ երկրներից, որոնց ներկայությամբ բաժնետերերի ժողով հրավիրելը կապված է որոշակի բարդությունների հետ: Այդ կապակցությամբ չի բացառվում, որ մոտ ապագայում ընկերությունում ձևավորվի նաև տնօրենների խորհուրդ:

եբ) Ընկերությունում գործում է նաև ներքին աուդիտի ստորաբաժանումը, որը վերահսկում է ընկերության գործունեության բոլոր բնագավառները: Այդ

ստորաբաժանումը, բացի ընկերության գործունեության անընդհատ մոնիտորինգից, ամեն ամիս իրականացնում է նաև ընկերության գործունեության ստուգում և բացահայտված ցանկացած խախտման կամ թերացման մասին տեղեկություն է ներկայացնում ընկերության գործադիր մարմնին, Կենտրոնական բանկին, ինչպես նաև կարգավորվող շուկայի օպերատորին և հաշվարկային համակարգի օպերատորին: Միաժամանակ ստորաբաժանումը նաև տարեկան հաշվետվություն է ներկայացնում ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմնին՝ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին:

եգ) 2010թ-ին Ընկերության համար առավել կարևոր են եղել հետևյալ ռիսկերը.

1. վարկային ռիսկ. գործընկերոջ կողմից իր ստանձնած պարտավորությունները (այդ թվում թողարկած արժեթղթերի գծով) ժամանակին և լրիվությամբ չկատարելու ռիսկն է, որը գնահատվում է պարտքի և տոկոսային վճարումների ընդհանուր գումարով,
2. ֆոնդային ռիսկ. ֆոնդային շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների ռիսկն է, որն իր մեջ ներառում է արժեթղթերի գների փափախության, արժեթղթերի գների տատանողականության փոփոխության, տարբեր արժեթղթերի և ինդեքսների միջև գնային հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը,
3. տոկոսային ռիսկ. փոխառու կապիտալի շուկայում անբարենպաստ փոփոխությունների ռիսկն է, որը իր մեջ ներառում է տոկոսադրույքների փոփոխության, եկամտաբերության կորի տեսքի փոփոխության, տոկոսադրույքների տատանողականության փոփոխության, տարբեր տոկոսադրույքների միջև հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը,
4. արժույթային ռիսկ. արժույթային փոխարժեքի անբարենպաստ փոփոխության ռիսկն է, որն իր մեջ ներառում է փոխարժեքների տատանողականության փոփոխության, տարբեր փոխարժեքների միջև հարաբերակցության փոփոխության ռիսկերը,
5. իրացվելիության ռիսկ.
  - a. շուկայական իրացվելիության ռիսկ. շուկայում ընդհանուր իրացվելիության պակասի ռիսկն է, որի դեպքում կարող է հնարավոր չլինել արագ և արդյունավետ ձևով փակել բացված դիրքերը և ստանալ դրամական միջոցներ,
  - b. ներքին իրացվելիության ռիսկ. իրացվելիության գործակիցների նվազագույն մակարդակ ապահովելու հնարավորության բացակայության ռիսկ կամ այլ խոսքերով այն բանի ռիսկը, որ ընկերության իրացվելի ակտիվները չեն բավականացնի ընկերության պարտավորությունները կատարելու համար:
  - c. բանկերի իրացվելիության ռիսկ. Հայաստանի բանկային համակարգում իրացվելի միջոցների պակասի ռիսկն է, որն ի հայտ է գալիս ռեպո գործարքների կնքման դեպքում:
6. պորտֆելի կոնցենտրացիայի ռիսկ.
  - a. գործիքի կոնցենտրացիայի ռիսկ. պորտֆելում մեկ գործիքի գծով վնասաբեր դիրքերի կոնցենտրացիայի ռիսկն է,
  - b. գործարքի կոնցենտրացիայի ռիսկ. մեկ տեսակի գործարքի գծով վնասաբեր դիրքերի կոնցենտրացիայի ռիսկն է,
  - c. տնտեսական հատվածի ռիսկ. տնտեսության առանձին հատվածում (առանձին տարածաշրջանում կամ երկրում) գրաված վնասաբեր դիրքերի կոնցենտրացիայի ռիսկն է,
7. գործառնական ռիսկ. գործառնությունների կատարման ընթացքում հնարավոր սխալների ռիսկը, որն իր մեջ ներառում է գործարքների կնքման ընթացքում

սխալների, գործաքների քլիրինգի և վերջնահաշվարկի իրականացման հետ կապված սխալների, սպասարկող բանկերի կողմից փոխանցումների կատարման հետ կապված սխալների, ընկերությունում և գործընկերների մոտ տեխնիկական համակարգերի խափանումների հետ կապված ռիսկը,

8. պատվերների չկատարման ռիսկ. հաճախորդների պատվերները կատարելու հնարավորության բացակայության ռիսկ՝ կապված շուկայում առաջարկի կամ պահանջարկի բացակայության հետ,
9. իրավական ռիսկ. իրավական դաշտում անբարենպաստ փոփոխությունների ի հայտ գալու ռիսկ,
10. տրամադրված խորհրդատվության բացասական հետևանքների առաջացման ռիսկ. ընկերության կողմից տրամադրված խորհրդատվության արդյունքում հաճախորդների կատարած քայլերի բացասական հետևանքներ ի հայտ գալու ռիսկ,
11. թերտեղաբաշխման ռիսկ. տեղաբաշխման գործունեության իրականացման հետ կապված ռիսկն է, որը դրսևորվում է նախապես սահմանված տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերը լրիվ ծավալով տեղաբաշխելու հնարավորության բացակայությամբ,
12. հաճախորդի ներդրումային քաղաքականության փոփոխության ռիսկ. հաճախորդների կողմից նախատեսված ընկերության միջոցով կատարվելիք ներդրումների ծավալները կրճատվելու ռիսկ,
13. գործարար համբավի կորստի ռիսկ. շուկայում հեղինակության անկման պատճառով կորուստներ կրելու ռիսկ,
14. քաղաքական ռիսկ. երկրի քաղաքական համակարգում ցնցումների հետևանքով վնասներ կրելու ռիսկ,
15. Դժբախտ պատահարների ռիսկ. երկրաշարժի, հրդեհի, կողոպուտի և այլ դժբախտ պատահարների հետևանքով կորուստներ կրելու ռիսկ:

Վերը նշված ռիսկերի գնահատման և դրանց զսպման նպատակով ընկերության ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավարը և գլխավոր տնօրենը համատեղ մշակել են ընկերության գործունեության տնտեսական նորմատիվներ և դրանց հաշվարկման մեթոդոլոգիա: Այդ նորմատիվները հաշվարկվում են օրական և ամսեկան կտրվածքներով և դրանց խախտման դեպքում միջոցառումներ են ձեռնարկվում այդ խախտումները վերացնելու ուղղությամբ:

զ) Ընկերությունը առանձնացված ստորաբաժանումներ չունի և 2010թ-ի ընթացքում չի բացել, ինչը լիովին համապատասխանում է նաև ընկերության գործարար ծրագրին:

է) Ընկերությունը 2010թ-ի վերջի դրությամբ ունի 15 աշխատակից, որոնցից 9-ը ունեն արժեթղթերի շուկայի մասնագետի ընդհանուր որակավորում, մեկը՝ ներդրումային ընկերության գլխավոր հաշվապահի որակավորում, իսկ երկուսը՝ պահառուի որակավորում: 2010թ-ի ընթացքում ընկերության մեկ աշխատակից գործուղվել է արտասահման՝ իր մասնագիտական մակարդակը բարձրացնելու նպատակով: Բացի այդ մի քանի անգամ կազմակերպվել են կոլեկտիվի հավաքներ, որոնց նպատակն է եղել ընկերությունում առկա խնդիրների վերհանումը, ինչպես նաև աշխատակիցների միջև փորձի փոխանակումը: Ընկերությունը կիրառել է նաև պարզևատրման մեխանիզմներ՝ աշխատակիցների մոտ ընկերության նկատմամբ նվիրվածությունը բարձրացնելու նպատակով:

ը) 2010թ-ի ընթացքում ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունների ցանկում ավելացել են արժեթղթերի պահառությունը և անվանական արժեթղթերի

սեփականատերերի ռեեստրի վարմունք: Դրա հետ կապված ընկերությունում ներդրվել և լիարժեքորեն կիրառվում է արժեթղթերի պահառության և ռեեստրի վարման համակարգչային ծրագիր, որը դեռևս ունի որոշ թերություններ և գտնվում է կատարելագործման փուլում:

թ) Ընկերության կողմից 2010թ-ի ընթացքում իրականացվել են մի շարք մարկետինգային միջոցառումներ: Մասնավորապես բազմաթիվ պօստենցյալ հաճախորդների ուղարկվել են ընկերության ծառայությունները ներկայացնող թերթիկներ, ընկերության աշխատակիցները ընկերության մատուցած ծառայությունները և դրանց պայմանները ներկայացրել են նաև հեռախոսազանգերի միջոցով: Բացի այդ իրականացվել է նաև գովազդ. ընկերության ծառայությունները ներկայացնող գովազդային բաներներ են տեղադրվել մի շարք ինտերնետային կայքերում, ինչպես նաև գովազդային նյութեր են փակցվել որոշ թաղամասերի բարձրահարկ շենքերի վերելակներում:

3. Արտաքին միջավայրում տեղի ունեցած երևույթները ունեցել են իրենց ազդեցությունը ընկերության քաղաքականության և նրա գործունեության արդյունքների վրա: Այդ ազդեցությունը դրսևորվել է հետևյալ առումներով.

ա) չնայած այն հանգամանքին, որ Հայաստանի արժեթղթերի շուկան դեռևս ինտեգրված չէ միջազգային ֆինանսական շուկայի հետ, համաշխարհային ֆինանսական ճգնաժամը 2010թ-ին շարունակեց իր բացասական ազդեցությունը ունենալ ընկերության գործունեության արդյունքների վրա: Այդ ազդեցությունը, ինչպես նախորդ տարում, այս տարում նույնպես դրսևորվեց ընկերության հաճախորդների պասիվության միջոցով, որոնց մեծ մասը ընհդհանրապես զերծ մնաց ներդրումներ իրականացնելուց, իսկ մի մասն էլ իրականացրեց, սակայն ոչ այն ծավալով, որով կիրականացներ, եթե չլիներ ճգնաժամը: Դրա արդյունքում կրճատվեց նաև ընկերության կողմից գանձվող միջնորդավճարի ծավալը:

բ) Համաշխարհային ֆինանսական ճգնաժամի բացասական ազդեցությունը շարունակվեց նաև Հայաստանի ողջ տնտեսության վրա, ինչի արդյունքում 2010թ-ին գրանցվեց շատ փոքր տնտեսական աճը: Հայաստանի տնտեսությունը դեռևս չի կարողանում վերականգնել իր ներդրումային գրավչության առանց այդ էլ ցածր մակարդակը: Այդ պարագայում առավել բարդ է արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպումը, նախ որովհետև ավելի դժվար է գտնել այնպիսի թողարկողներ, որոնց ֆինանսական դրությունը թույլ է տալիս իրականացնել նման գործողություն և որոնք ցանկություն ունեն իրականացնել թողարկումը, և երկրորդ, որովհետև շատ դժվար է նաև գտնել ներդրողներ, որոնք կցանկանան գնել նոր թողարկվող արժեթղթեր: Այդ իսկ պատճառով ընկերությունը 2010թ-ի ընթացքում չկազմակերպեց արժեթղթերի ոչ մի հրապարակային տեղաբաշխում:

գ) NASDAQ OMX Group-ի մուտքը Հայաստանի կապիտալի շուկա այդպես էլ չտվեց այն արդյունքները, որոնք սպասվում էին: Դա պայմանավորված է նրանով, որ Հայաստանի կապիտալի շուկան դեռևս գտնվում է NASDAQ OMX Group-ի պահանջներին և մոտեցումներին համապատասխանեցման անցումային փուլում: Դրա հետ մեկտեղ ակնհայտորեն մեծացել է նաև ներդրումային ծառայությունների մատուցման ոլորտի մրցակցությունը, շնորհիվ այն բանի, որ մի շարք բանկեր արդեն մուտք են գործել շուկա և առաջարկում են իրենց ներդրումային ծառայությունները: Ընդ որում բանկերը, լինելով ֆինանսապես ավելի հզոր կառույցներ, ավելի հեշտ են կարողանում պոտնցիալ հաճախորդներին համոզել, որպեսզի վերջիններս օգտվեն իրենց ծառայություններից:

դ) Հայաստանի արժեթղթերի շուկան կարգավորող իրավական դաշտը շարունակում է մնալ նոր է և դեռևս լիարժեքորեն չփորձված: Դրան գումարվում է նաև այն հանգամանքը, որ այդ դաշտը փաստորեն խիստ դինամիկ բնույթ ունի և հաճախակի փոփոխությունների է ենթարկվում: Այդ փոփոխությունների հաճախականությունը այնքան մեծ է, որ շատ դեպքերում մինչև ընկերությունները հասցնում են ադապտացվել նախկին փոփոխությանը, ի հայտ է գալիս նորը: Օրենսդրական դաշտի նոր լինելու հանգամանքը որոշակի բարդություններ է ստեղծում, այն պատճառով, որ հաճախ առաջանում են իրավական ակտերի տարբեր դրույթների կիրառման հետ կապված հարցեր, որոնց միանշանակ պատասխանը հնարավոր չի լինում գտնել: Ընկերությունը ստիպված է լինում սպասել, մինչև Կենտրոնական բանկը կտա կոնկրետ հարցի վերաբերյալ պաշտոնական պարզաբանում: Բացի այդ նոր իրավական ակտերի պահանջների բավարարումը կապված էր նաև որոշակի ծախսերի հետ:

ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՍԵՐԸ

Ընկերության վերլուծական բաժնի աշխատանքի արդյունքում բացահայտվել է, որ «ԱՐՄԵՆԲԲՈԿ» ԲԲԸ-ն ունի հետևյալ ուժեղ կողմերը:

1. Ընկերությունը շուկայում գործում է 15 տարի (ավելի, քան Հայաստանի արժեթղթերի շուկայում գործող ցանկացած այլ ոչ բանկ ֆինանսական ընկերություն),
2. Ընկերության գրեթե բոլոր աշխատողները ունեն արժեթղթերի շուկայում գործելու մասնագիտական որակավորման հավաստագրեր,
3. Ընկերությունը ունի հավատարիմ հաճախորդների լայն շրջանակ, այդ թվում ոչ ռեզիդենտներ և ինստիտուցիոնալ ներդրողներ,
4. Ընկերությունը ունակ է իր հաճախորդներին ապահովել Հայաստանի ֆինանսական շուկայի վերաբերյալ վերջին նորություններով և վերլուծական նյութերով, նաև ներկայացնել Հայաստանում շրջանառվող արժեթղթերի գների առաջին ինդեքսը, որի ստեղծողը հենց «ԱՐՄԵՆԲԲՈԿ» ԲԲԸ-ն է,
5. Ընկերության աշխատակիցները երիտասարդ և նպատակասլաց են, ինչը նրանց օգնում է արագ և հեշտ հարմարվել փոփոխվող միջավայրին, լիովին հասկանալ բոլոր նորամուծությունները և արդյունավետ գործել շուկայում,
6. «ԱՐՄԵՆԲԲՈԿ» ԲԲԸ-ն Հայաստանի արժեթղթերի շուկայում գործունեություն ծավալող ոչ բանկ ընկերություններից առաջինն է և միակը, որ ունի բաց բաժնետիրական ընկերության կարգավիճակ և հակված է աշխատել առավելագույն թափանցիկության պայմաններում,
7. Ընկերությունը կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայում զբաղեցնում է առաջատար դիրքեր՝ 2010թ-ին կատարելով Հայաստանի ֆոնդային բորսայում բաժնետոմսերով կնքված բոլոր գործարքների ընդհանուր ծավալի շուրջ 83 %-ը,
8. «ԱՐՄԵՆԲԲՈԿ» ԲԲԸ-ն Հայաստանի արժեթղթերի շուկայում գործունեություն ծավալող ներդրումային ընկերությունների շարքում ամենամեծ սեփական կապիտալը ունեցող ընկերություններից մեկն է,
9. Ընկերությունն ունի հատուկ իր համար գրված և իր կողմից մատուցվող ծառայություններին համապատասխանեցված համակարգչային ծրագրեր:

«ԱՐՄԵՆԲԲՈԿ» ԲԲԸ գլխավոր տնօրեն

Ա. Կայֆաջյան

15/04/2010թ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույնով հայտարարում ենք, որ պատասխանատվություն ենք կրում.

1. ընկերության ֆինանսական վիճակը (բոլոր էական առումներով) արժանահավատորեն արտացոլող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման համար, այն է՝
  - ա. հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության, հաստատման և դրա հետևողականորեն կիրառման համար,
  - բ. հիմնավորված գնահատումներ, հաշվարկներ կատարելու համար,
  - գ. Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջների պահպանման, իսկ Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներից շեղումների դեպքում ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այլ շեղումների բացահայտման համար,
  - դ. հաշվապահական հաշիվների գրանցումների ճշգրիտ վարման համար,
  - ե. ֆինանսական հաշվետվությունները ընկերության գործունեության անընդհատության հիման վրա պատրաստելու համար,
2. ընկերության ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ ժամանակին և բավարար ճշտությամբ տեղեկատվություն ապահովող, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին համապատասխանող հաշվապահական հաշվառման գործուն համակարգի ներդրման համար,
3. ընկերության ակտիվների պահպանության, խարդախությունների և անճշտությունների բացահայտման ու կանխման ուղղությամբ մեր իրավասությունների սահմաններում, միջոցներ ձեռնարկելու համար

Հավաստիացնում ենք, որ ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ ակտերին:

«ԱՐՄԵՆԲՐՈՒԿ» ԲԲԸ

գլխավոր տնօրեն

Արամ Կայֆաջյան

գլխավոր հաշվապահ

Սիրանուշ Խլղաթյան

17/01/2011թ.